

Cyfarfod

**CYFARFOD BLYNYDDOL CRONFA BENSIWN GWYNEDD RHWNG AELODAU
PWYLLGOR PENSIYNAU CYNGOR GWYNEDD A CHYNRYCHIOLWYR Y
CYFLOGWYR A'R UNDEBAU**

Dyddiad ac Amser

1.00 y.h., DYDD IAU, 24AIN HYDREF, 2019

Lleoliad

**Siambr Dafydd Orwig, Swyddfa'r Cyngor,
Caernarfon, Gwynedd. LL55 1SH**

Pwynt Cyswllt

Lowri Haf Evans

01286 679878

lowrihafevans@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd 16 Hydref 2019)

**CYFARFOD BLYNYDDOL CRONFA BENSIWN GWYNEDD RHWNG
AELODAU PWYLLGOR PENSIYNAU CYNGOR GWYNEDD A
CHYNRYCHIOLWYR Y CYFLOGWYR A'R UNDEBAU**

AELODAETH (7)

Plaid Cymru (4)

Y Cynghorwyr

Peredur Jenkins
Ioan Thomas

Aled Wyn Jones

Peter Read

Annibynnol (2)

Y Cynghorwyr

John Brynmor Hughes

John Pughe Roberts

Llaf / Rhydd (1)

Y Cynghorydd Stephen Churchman

Aelodau Cyfetholedig

Cynghorydd Robin Williams Cyngor Môn

Cynghorydd David Cowans Cyngor Bwrdeistrefol Conwy

Aelodau Ex-officio

Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Cyngor

R H A G L E N

1. ETHOL CADEIRYDD

I ethol Cadeirydd ar gyfer y cyfarfod yma

2. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb

3. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol

4. MATERION BRYN

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater bryn ym marn y cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

5. ADRODDIAD BLYNYDDOL CRONFA BENSIWN 2018/19

4 - 73

I dderbyn adroddiad blynyddol Cronfa Bensiwn Gwynedd 2018/19

Eitem 5

Cynnwys

	Tudalen
1. Rhagair	1-2
2. Strwythur Rheoli	3
3. Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Gwynedd	4-6
4. Adolygiad o'r Flwyddyn	
4.1 Gweinyddu Pensiynau	7-15
4.2 Cydweithio Cronfeydd Pensiwn Cymru	16-17
4.3 Prisiad Actiwari	17
4.4 Datganiad Strategaeth Cyllido	18
4.5 Datganiad Strategaeth Buddsoddi	18-19
4.6 Safon Cyfrifeg Rhyngwladol 19 (SCR19) a Safon Adrodd Ariannol 17 (SAA17)	19
5. Tueddiadau Diweddar	20
6. Adroddiad Rheoli	
6.1 Gweinyddiaeth y Cynllun	21-23
6.2 Sefyllfa Actiwaraid	24-25
6.3 Trefniadau Gweinyddol a Chadw	25-27
6.4 Pwerau Buddsoddi	28
6.5 Rheoli Buddsoddiadau	28-29
6.6 Perfformiad Buddsoddi	29-31
6.7 Datganiad Strategaeth Cyllido	31
6.8 Fframwaith Sgiliau a Gwybodaeth	31
7. Ystadegau Aelodaeth	32
8. Y Cyfrifon – wedi ei archwilio	
Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiad o'r Cyfrifon	33
Datganiad o Gyfrifon 2018-2019	34-35
Nodiadau i'r Cyfrifon 2018-2019	36-69

I. Rhagair

Croeso i'r Adroddiad Blynyddol ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd am y flwyddyn ariannol ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019. Rydym wedi dod drwy flwyddyn trosiannol, ond mae'r Gronfa wedi llwyddo i gyflawni dychweliadau cadarnhaol eto yn 2018/19, gan adeiladu eto ar ein lefel ariannu gymharol gadarn.

Mae adolygiad annibynnol yn dangos cafwyd dychweliadau buddsoddi o 7.6% am y flwyddyn gan asedau'r Gronfa, o'i gymharu â'r cyfartaledd o 6.6% dychwelwyd gan gronfeydd C.P.L.L (a chwartil uchaf o 7.2%), yn codi cyfanswm gwerth y Gronfa i fwy na £2 biliwn ar 31 Mawrth 2019. Mae'r twf parhaus mewn gwerth asedau yn parhau'n galonogol, yn enwedig gan fod hyn yn adeiladu ar sefyllfa gymharol ffafriol y Gronfa, roedd wedi'i ariannu 91% yn y prisiad teirblynyddol 2016 (neu wedi'i ariannu 109%, os defnyddir rhagdybiaethau safonol "tebyg-wrth-debyg" Adran Actiwari'r Llywodraeth, yn hytrach nac ein rhagdybiaethau mwy darbodus ni ein hunain).

Rydym yn gweithio ar y prisiad actiwaraid teirblynyddol er mwyn adnabod gwerth y Gronfa ar 31 Mawrth 2019. Er bod sefyllfa cyflogwyr unigol yn ein Cronfa yn wahanol, yn gyffredinol dylai cryfder y Gronfa ganiatáu i ni gymryd agwedd hyblyg tuag at gyfraddau cyfrannu cyflogwyr fydd yn effeithiol o Ebrill 2020. Yn amlwg, bydd isafu'r cyfraddau cyfrannu yn nod, o ystyried y gwasgfa parhaus ar wariant cyhoeddus (polisi caledi'r Llywodraeth yn ariannu awdurdodau lleol, yn ogystal â sefydliadau gwirfoddol yn derbyn lefel îs o grantiau penodol).

Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth bellach am berfformiad buddsoddi, ac ar weithgareddau a rheolaeth y Gronfa Bensiwn yn ystod y flwyddyn. Rwy'n gobeithio y bydd yr adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth ddefnyddiol am eich Cronfa Bensiwn. Fodd bynnag, mae'n bwysig i ni geisio gwella ansawdd ac addasrwydd y wybodaeth a ddarperir yn yr adroddiad, felly croesewir adborth. Am ragor o wybodaeth am Gronfa Bensiwn Gwynedd, neu er mwyn rhoi eich barn ar yr adroddiad hwn, darperir manylion cyswllt swyddogion perthnasol yn yr adroddiad.

Yn ystod 2018/19, cafodd strategaeth fuddsoddi'r Gronfa ei adolygu. Er bu penderfyniad i dad-risgio'n gymedrol, rydym yn parhau i ganolbwyntio ar asedau twf disgwylir iddynt ennill dychweliadau mwy deniadol dros y tymor hwy na buddsoddiadau risg is. Hefyd, datblygodd Pwyllgor Pensiynau Gwynedd a Bwrdd Pensiwn y Gronfa egwyddorion buddsoddi cyfrifol, gan ystyried ffactorau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu, sydd bellach wedi'u cynnwys yn y Datganiad Strategaeth Buddsoddi diwygiedig ers Pwyllgor Pensiynau 8 Tachwedd 2018.

Mae Cronfa Gwynedd yn parhau i pŵlio buddsoddiadau, ynghyd â'r saith cronfa Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol arall yng Nghymru. Yn Ionawr 2019, trosglwyddwyd y swmp o weddill asedau ecwiti byd-eang y Gronfa o gwmnïau rheoli asedau Fidelity a Veritas i 2 bortffolio ecwiti Partneriaeth Pensiwn Cymru.

Gyda'r mandad o dan gyfundeb ar y cyd yr wyth cronfa Cymreig gyda BlackRock ar gyfer buddsoddiadau ecwiti goddefol, erbyn hyn mae 60% o asedau'r Gronfa mewn cerbydau'r Bartneriaeth, a dylai hynny wella gwydnwch drwy pŵlio, tra'n dal i gadw perchnogaeth a chyfrifoldeb am fuddsoddiadau Gwynedd.

Ar 19 Mehefin 2018, etholodd y Pwyllgor Pensiynau'r Cynghorydd John Pughe Roberts fel eu Cadeirydd newydd ar gyfer 2018/19, ac mae John wedi sicrhau fod Cronfa Gwynedd yn parhau i chwarae rôl allweddol ym Mhartneriaeth Cymru. Yn y cyfamser, mae Mr Anthony Deakin wedi cwblhau ei dymor 2 flynedd yn cadeirio Bwrdd Pensiwn Gwynedd, a hoffwn ddiolch i Tony am ei arweinyddiaeth deallus fel Cadeirydd, wrth iddo orffen fel cynrychiolydd cyflogwyr ar y Bwrdd.

Mae staff y Gronfa wedi parhau i sicrhau ein bod yn darparu lefel uchel o wasanaeth yn 2018/19. Hoffwn ddiolch i staff gweinyddu pensiynau Gwynedd, a'u cydweithwyr yn y tîm buddsoddiadau, am eu gwaith caled dros y flwyddyn ddiwethaf. Wrth iddynt ymddeol eleni, carwn ddiolch yn arbennig i Nicholas Hopkins a Caroline Roberts am eu arweiniad doeth a'u gwasanaeth ffyddlon i'r Gronfa.

Rwy'n gobeithio bydd yr adroddiad canlynol yn ddefnyddiol i chi. Diolch yn fawr iawn am eich cefnogaeth yn ystod 2018/19, ac edrychaf ymlaen at barhau â'n perthynas waith adeiladol yn 2019/20.

**Cynghorydd John Pughe Roberts
Cadeirydd y Pwyllgor Pensiynau**

**Dafydd L Edwards
Pennaeth Cyllid**

2. Strwythur Rheoli

Awdurdod Gweinyddu

Cyngor Gwynedd

Pwyllgor Pensiynau

Y Cynghorydd John Pughe Roberts (Cadeirydd)

Y Cynghorydd Peredur Jenkins (Is-gadeirydd)

Y Cynghorydd Stephen Churchman

Y Cynghorydd Simon Glyn

Y Cynghorydd John Brynmor Hughes

Y Cynghorydd Aled Wyn Jones

Y Cynghorydd Peter Read

Y Cynghorydd David Cowans (Aelod
Cyfetholedig)

Y Cynghorydd Robin Wyn Williams (Aelod
Cyfetholedig) (ymunodd 19/06/18)

Bwrdd Pensiynau

Cynrychiolwyr Cyflogwyr

Mr Anthony Deakin (Cartrefi Conwy)

Mr Huw Trainor (Heddlu Gogledd Cymru)

Y Cynghorydd Aled Lloyd Evans (Cyngor
Gwynedd)

Cynrychiolwyr Aelodau

Mr Osian Richards

Mrs Sharon Warnes

Mr H. Eifion Jones

Pennaeth Cyllid (“Swyddog Adran 151”)

Mr Dafydd L. Edwards

Ymgynghorydd

Mr Paul Potter (Hymans Robertson)

Rheolwyr Cronfa

BlackRock

Fidelity International

Insight Investment

Lothbury

Partners Group

Threadneedle

UBS Global Asset Management Cyf.

Veritas (tan 16/01/19)

Pwl

Partneriaeth Pensiwn Cymru (PPC)

Ceidwad

Northern Trust

Actiwari

Hymans Robertson

Banc

Barclays Bank plc

Archwilwyr

Swyddfa Archwilio Cymru

Manylion Cyswllt

Gellir holi ymhellach a derbyn gwybodaeth
fanylach ynglyn â:

- gweithrediad Cynllun Pensiwn Gwynedd
trwy gysylltu â:

Mr Nicholas Hopkins,
Rheolwr Pensiynau,
Cyngor Gwynedd,
Swyddfa'r Cyngor,
Caernarfon,
Gwynedd. LL55 1SH
☎ 01286 679612

nicholasedwardhopkins@gwynedd.llyw.cymru

- gweithgareddau buddsoddi a chyfrifeg y
Gronfa trwy gysylltu â:

Mrs Caroline Roberts,
Rheolwr Buddsoddi,
Adran Cyllid,
Cyngor Gwynedd,
Swyddfa'r Cyngor,
Caernarfon,
Gwynedd. LL55 1SH
☎ 01286 679128

carolineroberts@gwynedd.llyw.cymru

Safle We'r Gronfa

www.cronfabensiwnngwynedd.org.uk

3. Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Gwynedd ar gyfer 2018/19 (y flwyddyn at 31 Mawrth 2019)

Cefndir / Cyfansoddiad

Cyfansoddwyd y Bwrdd o dan Ddeddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a cynhaliwyd y cyfarfod cyntaf ar 13 Gorffennaf 2015. Mae'r aelodaeth yn cynnwys tri aelod sydd yn cynrychioli cyflogwyr y cynllun a thri aelod sydd yn cynrychioli aelodau'r cynllun (sef staff sy'n cyfrannu tuag at pensiwn a rhai sydd wedi ymdeol ac yn derbyn pensiwn).

Dros y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2018 a 31 Mawrth 2019, mae'r Bwrdd wedi cwrdd pedair gwaith. Mae aelodau'r Bwrdd yn cael gwahoddiad fel arsylwyr i gyfarfodydd y Pwyllgor Pensiynau, ac wedi cytuno cymryd y rôl hon yn eu tro er mwyn hyrwyddo dealltwriaeth yn ogystal â chyfathrebu. Mae'r trefniant hon yn gytbwys gyda Cadeirydd y Pwyllgor Pensiynau rŵan yn mynychu cyfarfodydd y Bwrdd, lle bu'n atebol, gyda swyddogion am lywodraethu a gweinyddu'r Gronfa. Ar adegau, mae'r Bwrdd wedi gofyn i'w farn ac argymhellion gael eu cyflwyno'n swyddogol am ystyriaeth gan y Pwyllgor.

Swyddogaeth y Bwrdd

Yn unol â'r ddeddfwriaeth, dau brif swyddogaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol yw cynorthwyo'r awdurdod gweinyddol (Cyngor Gwynedd) i:

- i. sicrhau llywodraethu a gweinyddiaeth effeithiol ac effeithlon o'r C.P.L.L., a
- ii. sicrhau cydymffurfiad gyda'r ddeddfwriaeth a'r rheoliadau perthnasol.

Felly, corff monitro, adolygu a chynorthwyo yw'r Bwrdd, nid corff sydd yn rheoli a gwneud penderfyniadau.

Mae'r Bwrdd yn gweithredu o dan Gylch Gorchwyl a gytunwyd gan Cyngor Gwynedd (mewn cyfarfod o'r Cyngor llawn ar y 5^{ed} o Fawrth 2015).

Mae'n derbyn cefnogaeth gan Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu'r Cyngor ac mae adroddiadau yn cael eu paratoi a'u cyflwyno gan swyddogion yn cynnwys y Pennaeth Cyllid, Rheolwr Buddsoddi, Rheolwr Pensiynau, ac Arweinydd Tîm Cyfathrebu a Systemau y Gronfa.

Gwaith y Bwrdd

Unwaith eto mae'r flwyddyn ddiwethaf wedi bod yn flwyddyn brysur i staff uwch yr Awdurdod Gweinyddol gyda'r prosiect pŵlio buddsoddiadau yn cymryd blaenoriaeth. Felly, roedd aelodau'r Bwrdd yn ymwybodol o'r angen i flaenoriaethu ceisiadau i swyddogion baratoi adroddiadau ar gyfer y Bwrdd.

Presenoldeb

	12/04/2018	16/07/2018	13/12/2018	13/03/2019
Anthony Deakin	✓	✓	✓	✓
Cynghorydd Aled Evans	✓		✓	✓
H. Eifion Jones	✓	✓	✓	✓
Osian Richards	✓	✓	✓	✓
Huw Trainor	✓	✓	✓	✓
Sharon Warnes	✓	✓	✓	✓

Cynllun Gwaith

Yn unol â'r cynllun gwaith a gytunwyd yn y flwyddyn flaenorol, rhoddwyd sylw i adroddiadau ar y materion canlynol:

- Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorlys a Strategaeth Buddsoddi Blynyddol
- Buddsoddi Cyfrifol
- Diweddariad i'r Gofrestr Risg
- Cyfathrebu gyda chyflogwyr – Data prydlon a chywir
- Perfformiad buddsoddi'r Gronfa Bensiwn
- Gweinyddiaeth Pensiwn
- System Hunan Wasanaeth Aelodau
- Partneriaeth Pensiwn Cymru

Yn ystod trafodaethau, rhoddwyd mewnbwn a cyflwynwyd nifer o sylwadau gan aelodau'r Bwrdd sydd wedi cynorthwyo swyddogion yr awdurdod gweinyddol i gwblhau eu gwaith.

Hefyd, mynychodd aelodau'r Bwrdd gyfarfod blynyddol y Gronfa ym mis Medi 2018, a nodwyd y bu perfformiad hynod foddhaol, o'i gymharu â chronfeydd C.P.L.L. eraill.

Cwblhaodd y Bwrdd arolwg trefn lywodraethol gwasanaeth cyhoeddus y Rheolydd Pensiynau. Roedd yr arolwg yn gymysgedd o gwestiynau ffeithiol ac arolwg barn. Yn dilyn trafodaeth rhwng aelodau'r Bwrdd, cyflwynwyd yr arolwg i'r Rheolydd o fewn y terfyn amser penodol. Yn ystod y drafodaeth, nodwyd y materion canlynol fel rhai oedd angen sylw:

- Trefniadau olyniaeth o ran staffio;
- Y 5 mater risg uchaf ar y gofrestr risg;
- Datblygu trefniadau cosbi cyflogwyr a oedd yn parhau i greu gwaith ychwanegol.

Mae'r cynllun gwaith ar gyfer 2019/20 yn cynnwys:

- Diweddariad i'r Gofrestr Risg
- Prisiant y Gronfa 2019
- Diweddariad Cyffredinol am Weinyddiaeth Pensiynau
- System newydd Hunan Wasanaeth Aelodau
- Diweddariad am Bartneriaeth Pensiwn Cymru
- Diweddariad am berfformiad buddsoddi Cronfa Bensiwn Gwynedd

Hyfforddiant

Yn ystod cyfarfodydd y Bwrdd cafodd pob aelod o'r Bwrdd fanylion am y C.P.L.L.L. a'i weinyddiaeth yng Ngwynedd mewn cyflwyniadau amrywiol gan y Pennaeth Cyllid, Rheolwr Buddsoddi, Rheolwr Pensiynau, ac Arweinydd Tim Cyfathrebu a Systemau y Gronfa.

Mae aelodau'r Bwrdd hefyd wedi mynychu nifer o gyfarfodydd a cyflwyniadau. Mae'r rhain yn cynnwys:

Cynhadledd Llywodraethu CPLIL ym Mryste
Cynhadledd LAPFF yn Bournemouth
Seminar Bwrdd Pensiwn CIPFA yn Lerpwl a Chaerdydd
Cynhadledd Pensiwn Blynyddol CIPFA yn Llundain

Diolch

Mae'r Cadeirydd yn dymuno diolch i'w gyd-aelodau ar y Bwrdd, sydd wedi gwirfoddoli eu hamser i'r swyddogaethau, ac i'r swyddogion perthnasol am eu cefnogaeth.

Anthony Deakin
Cadeirydd

4. Adolygiad o'r Flwyddyn

4.1 Gweinyddu Pensiynau

Chyflwyniad a Chyffredinol

Unwaith eto, bu'n flwyddyn brysur arall o fewn gweinyddiaeth pensiynau Llywodraeth Leol, ac eto eleni hoffwn ddiolch i'r holl gyflogwyr am eu gwaith caled parhaus i sicrhau bod data yn cael ei brosesu mor gyflym ac mor gywir â phosib i'r Adran Bensiynau. Hoffwn hefyd ddiolch yn bersonol i'r staff pensiynau eu hunain am eu holl gefnogaeth ac am eu gwaith caled a diwyd yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Collodd yr adran aelod gwerthfawr o'r tîm pan ymddeolodd Catherine Owen ar ôl 26 mlynedd o wasanaeth ffyddlon ym mis Mehefin 2018, ynghyd â Gruff Thomas (Swyddog Systemau) a adawodd am her newydd ym mis Ionawr 2019. Yn ystod y flwyddyn, yn dilyn cymeradwyaeth gan y Pwyllgor Pensiynau ar 21/01/2019, cafodd yr adran ei hailstrwythuro gan benodi 3 Cymhorthydd Pensiynau ychwanegol ac I Technegydd Systemau gan gynyddu'r nifer o staff yn yr adran pensiynau i 19. Unwaith eto gosodwyd y dyddiad dychwelyd ar gyfer y ffurflenni cyfraniadau blynyddol diwedd blwyddyn ar 30 Ebrill, ac rwyf yn falch iawn o ddatgan bod yr holl gyflogwyr wedi cadw at yr amserlen hon. Hoffwn gymryd y cyfle yma i bwysleisio eto y pwysigrwydd o sicrhau bod eich data yn cael ei brosesu mor gywir ag effeithlon â phosib. Eleni eto, mae gweinyddiaeth pensiwn wedi parhau i addasu i'r newidiadau a chymhlethdod cynyddol yn dilyn cyflwyno'r cynllun Cyfartaledd Gyrfa, a newidiadau rheoleiddiol.

Mae staff yr Adran Bensiynau yn parhau i dderbyn hyfforddiant rheolaidd er mwyn sicrhau bod eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yn parhau i fod yn gyfredol, ac unwaith eto eleni, mae aelodau staff wedi mynychu cyrsiau amrywiol yn ystod y flwyddyn. Mae hyfforddiant yn hanfodol er mwyn sicrhau bod gan staff yr adran a chyflogwyr y wybodaeth a'r sgiliau diweddaraf sy'n angenrheidiol i gwblhau eu gwaith hyd eithaf eu gallu.

Cynhaliwyd sesiwn hyfforddi diwrnod llawn ar drosglwyddo hawliau pensiwn ar gyfer holl aelodau staff yr adran ar 4 Mai 2018 yn swyddfeydd y Cyngor. Cynhaliwyd y sesiwn hyfforddi gan Mr Karl White, Swyddog Hyfforddi'r Gymdeithas Llywodraeth Leol. Roedd y sesiwn yn ddefnyddiol iawn ac yn rhoi dealltwriaeth dda i staff o faes cymhleth iawn o fewn rheoliadau pensiwn. Yn draddodiadol mae'r math hwn o ddigwyddiad yn cael ei gynnal mewn dinasoedd fel Lerpwl, Birmingham a Llundain, ond mae'r LGA bellach yn ceisio cynnal sesiynau hyfforddi yn lleol. Am y pris o anfon 3 aelod o staff i'w hyfforddi i Lerpwl, roeddem yn gallu hyfforddi'r adran gyfan.

Cynhaliwyd sesiwn hyfforddi diwrnod llawn ar Rôl y Cyflogwr ar gyfer cyflogwyr y gronfa ar 31 Ionawr 2019 yn swyddfeydd y Cyngor. Cyflwynwyd y sesiwn hyfforddi eto gan Mr Karl White. Nod y sesiwn oedd hysbysu cyflogwyr o'u dyletswyddau mewn perthynas ag aelodau'r CPLIL e.e. sut i gyfrifo cyflogau at ddibenion pensiwn, sut i drin gweithwyr sy'n gadael y gronfa, gofynion rheoleiddio a phobl sy'n gadael yn gynnar. Mynychodd llawer o'r cyflogwyr mawr y sesiwn a chafwyd adborth cadarnhaol iawn.

Mae'r meddalwedd pensiwn a ddarperir gan Aquila Heywood yn cael ei diweddarau'n barhaus wrth i'r ddeddfwriaeth newid.

Partneriaeth Cymru Gyfan

Mae cydweithio gweinyddol pellach wedi parhau eto ar sail Cymru gyfan, gyda nifer o daflenni a chylchlythyrau yn cael eu cynhyrchu a'u hanfon allan trwy weithgor cydweithredol Cymru Gyfan. Unwaith eto eleni, mae Gwynedd yn parhau i chwarae rhan flaenllaw yn y gwaith o ddylunio a chyfieithu'r rhan fwyaf o'r dogfennau hyn.

Rheoli Perfformiad

Mae'r Gronfa Bensiwn yn ymroddedig i wella ei ddarpariaeth o wasanaeth a bydd yn adolygu'r mesurau sydd mewn lle i fonitro perfformiad yn flynyddol er mwyn adnabod lle y gellir gwneud gwelliannau. Ble mae meysydd o berfformiad gwael yn cael eu nodi, bydd yr Adran Bensiynau yn adolygu'r rhesymau dros berfformiad gwael a rhoi prosesau priodol ar waith i wella lefel y gwasanaeth a ddarperir yn y dyfodol.

Cyf.	Gweithgareddau Craidd	Perfformiad yn 2017/2018		Perfformiad yn 2018/2019	
		Nifer yr achosion	Diwrnodau ar gyfartaledd a gymerwyd	Nifer yr achosion	Diwrnodau ar gyfartaledd a gymerwyd
CD9.01	Nifer y dyddiau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr dyfynbris yn cynnig trosglwyddiad i mewn	198	15.3	217	11.8
CD9.02	Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr dyfynbris yn rhoi manylion trosglwyddiad allan	160	6.1	64	11.9
CD9.03	Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr yn rhoi gwybod am werth y buddion – amcangyfrifon	1,469	4.3	1,876	4.2
CD9.04	Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr yn rhoi gwybod am werth y buddion – gwir werth	572	3.2	766	1.7
CD9.05	Cyfartaledd nifer o ddiwrnodau a gymerwyd i gydnabod marwolaeth aelod actif / gohiriedig /pensiynwyr	21	4.5	17	3.4
CD9.06	Cyfartaledd nifer o ddiwrnodau gwaith a gymerwyd i hysbysu gwerth buddion dibynyddion	242	9.0	205	7.7
CD9.07	Prosesu a thalu Pensiynau misol ar amser (ffigwr yn seiliedig ar nifer o daliadau ym Mis 12 bob blwyddyn)	9,780	100%	10,312	100%
CD9.08	Nifer yr achosion lle roedd angen taliadau diwygiedig o ganlyniad i gamgymeriad yn yr adran	3	n/a	0	n/a

Newidiadau Deddfwriaeth yn y CPLIL yn ystod 2018/19

Rheoliadau diwygio newydd

Gwnaed Rheoliadau CPLIL (Diwygio) 2018 ar 17 Ebrill 2018 a daethant i rym ar 14 Mai 2018. Mae'r rheoliadau yn diwygio Rheoliadau CPLIL 2013 a Rheoliadau CPLIL (Darpariaethau Trosiannol, Cynilion a Diwygio) 2014.

Y prif newidiadau a gyflwynwyd yn y Rheoliadau Diwygio yw:

Talu buddion gohiriedig yn gynnar - pe byddai aelod wedi gadael y CPLIL gyda buddion gohiriedig rhwng 1 Ebrill 1998 a 31 Mawrth 2014, gallant nawr ddewis cymryd eu buddion gohiriedig o oed 55 (yn hytrach na 60). Mae'r newid i reolau'r cynllun yn golygu nad oes angen caniatâd eu cyn-gyflogwr bellach i gymryd eu buddion rhwng oed 55 a 59. Mae aelodau a adawodd y CPLIL â buddion gohiriedig ar neu ar ôl 1 Ebrill 2014 (ac eithrio cynghorwyr) eisoes yn gallu derbyn eu buddion gohiriedig yn gynnar o 55 oed heb angen caniatâd eu cyn-gyflogwr, ac nid yw hyn wedi newid.

Talu buddion gohiriedig yn gynnar i rai sydd wedi gadael cyn 1 Ebrill 1998 - pe byddai aelod wedi gadael y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol gyda buddion gohiriedig cyn 1 Ebrill 1998, mae rheolau'r cynllun wedi eu newid er mwyn caniatáu iddynt gymryd eu buddion yn oed 55 (yn hytrach na 60) neu'r dyddiad bydd eu buddion gohiriedig yn daladwy heb ostyngiad ar gyfer taliad cynnar – gelwir hyn yn Oedran Pensiwn Arferol (OPA). Bydd yr OPA rhwng oed 60 a 65 yn dibynnu ar pa bryd y ymunodd yr aelod â'r cynllun.

Gostyngiadau i fuddion ar gyfer taliad cynnar - Os bydd aelod yn dewis cymryd eu buddion gohiriedig yn gynharach na'u Hoedran Pensiwn Arferol (OPA), byddant fel rheol yn cael eu lleihau i gymryd i ystyriaeth y ffaith y bydd eu pensiwn yn cael ei dalu am fwy o amser. Mae faint mae'r buddion gohiriedig yn cael ei leihau yn dibynnu ar pa mor gynnar y cânt eu cymryd. Mae'r gostyngiad yn seiliedig ar y cyfnod amser (mewn blynnyddoedd a dyddiau) rhwng y dyddiad y mae'r aelod yn eu cymryd a'r dyddiad y bydd y buddion gohiriedig yn daladwy heb ostyngiad ar gyfer talu'n gynnar.

Mae'r Llywodraeth yn gosod y ffactorau lleihau cynnar a gallant amrywio o dro i dro. Gellir dod o hyd i'r ffactorau cyfredol ar wefan genedlaethol y CPLIL -

www.lgpsmember.org/more/reductions.php

Newidiadau i gontractau CGY cyn Ebrill 2014 - bydd aelodau'r CPLIL sy'n talu Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (CGY) cyn 1 Ebrill 2014, yn gweld rhai newidiadau i'r ffordd y caiff eu CGY eu cyfrifo a sut y gallant dderbyn eu cynllun CGY.

Os ydynt ar hyn o bryd yn talu CGY:

- gallant nawr dalu hyd at 100% o'u cyflog pensiynadwy i mewn i'w cynllun CGY (yn hytrach na 50%).
- Bydd CGY nawr yn cael eu didynnu o unrhyw oramser gwirfoddol y maent yn gweithio (os ydynt yn talu CGY fel canran o'u cyflog).

Pan fyddant yn cymryd eu cynllun CGY:

- os byddant yn gadael y cynllun gyda buddion gohiriedig gallant nawr brynu pensiwn ychwanegol gan y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol gyda'u cynllun CGY pan fyddant yn manteisio ar y cynllun. Cyn y newid, roedd yr opsiwn hwn dim ond ar gael i aelodau actif oedd yn talu CGY o'u cyflog pan adawant y cynllun.
- pan fyddant yn cymryd eu buddion prif gynllun, ni fyddant mwyach yn gallu gadael eu CGY wedi ei fuddsoddi a'i gymryd yn nes ymlaen.
- os byddant yn marw cyn cymryd eu CGY a bod lwmp swm i'w dalu o'u cynllun CGY mae gan eu cronfa bensiwn nawr ddisgresiwn absoliwt dros bwy i dalu'r swm hwnnw i (yn hytrach nag ei dalu i'r ystâd). Os telir y lwmp swm yn ôl disgresiwn y gronfa bensiwn, nid yw'n ffurfio rhan o'r ystad ac ni fydd yn destun treth etifeddiaeth.

Cynnydd Pensiwn

Mae pensiynau yn cael eu haddasu'n flynyddol o dan y Ddeddf Cynyddu Pensiynau. Ar gyfer 2018/19 y cynydd llawn oedd 3%. Mae buddion pensiwn yn statudol ac yn cael eu gwarantu gan y Senedd. Nid ydynt yn dibynnu ar berfformiad buddsoddi ond bydd yr actiwari yn ystyried pa mor dda y perfformiodd y buddsoddiadau wrth osod cyfradd cyfraniad y cyflogwr yn y prisiant actiwaraid.

Diwygio Treth

Roedd y Lwfans Oes am 2018/2019 yn £1.03 miliwn a'r Lwfans Blynyddol yn £40,000. Mae'r terfynau isel yma yn cael effaith ar fwy o unigolion o fewn y cynllun.

i-Connect

Mae'n bleser adrodd bod y gwaith wedi bod yn mynd rhagddo i annog y cyflogwyr i ddefnyddio'r system i-Connect. Mae system i-Connect yn feddalwedd sydd yn cysylltu gwybodaeth rhwng system cyflogres y cyflogwyr a meddalwedd yr Adran Bensiynau. Mae i-Connect yn sicrhau bod cofnodion yr aelodau yn cael eu diweddarau'n fisol, yn hytrach nag unwaith y flwyddyn fel sydd yn digwydd ar hyn o bryd, gan leihau yr angen i gwblhau y taenlenni diwedd blwyddyn, a'r rhestr o ymholiadau cymhleth sydd yn anochel yn codi. Bydd y system hefyd yn awtomeiddio nifer o weithdrefnau yn yr adran ac felly'n rhyddhau staff i fynd i'r afael â dyletswyddau eraill o fewn yr adran.

Ar hyn o bryd mae 34 o gyflogwyr (70%) wedi cofrestru ac yn defnyddio'r system i-Connect, gyda gwaith yn parhau i symud y 5 cyflogwr mawr drosodd i'r system yn 2019/20. Mae cyfarfodydd wedi eu trefnu gyda'r cyflogwyr mawr i drafod y ffordd orau o weithredu wrth symud ymlaen.

Y Rheoleiddiwr Pensiynau (Mesur Data)

Mae cael data cywir a glan ar gyfer ein haelodau yn bwysig. Mae'n nawr yn ofynnol i adrodd i'r Rheoleiddiwr Pensiynau (YRhP) ar ansawdd ein data. Fe wnaethom gomisiynu ein darparwr meddalwedd, Aquila Heywood i gynhyrchu Adroddiad Ansawdd Data ar gyfer ein Cronfa ym mis Hydref 2018.

Mae'r adroddiad wedi'i rannu'n ddwy adran:

- **Data Cyffredin:** e.e. enw, cyfeiriad, rhif YG, rhyw, dyddiad geni, statws a dyddiad cychwyn
- **Data Penodol i'r Cynllun:** e.e. buddion yn y cynllun, manylion trosglwyddo, CGY, manylion cyflog, cyfraniadau, gwasanaeth, lwfans oes, lwfans blynyddol a IPG.

Crynodeb o'r Canlyniadau Data Cyffredin

Mae'r canlyniadau a gyflwynir yn cael eu cynhyrchu o ddata a dynnwyd o Wasanaeth Byw Altair Gwynedd ar 10 Medi 2018 ar gyfer pob prawf. Canran gyffredinol y profion a basiwyd ar gyfer data cyffredin Gwynedd yw **99.3%**.

Cyflawnodd 7 o'r 8 categori'r meincnod uchaf o fwy na 98% gydag 1 categori heb gofnodi methiant unigol. Mae 4 categori arall wedi'u talgrynnu i 100% gyda chyfraddau pasio dros 99.95%. Yr unig gategori na gyrhaeddodd y meincnod uchaf dan sylw oedd **cyfeiriadau aelodau** gyda sgôr o **96.7%**. Ac eithrio cyfeiriadau aelodau, mae ansawdd y data cyffredin yng Ngwynedd o safon uchel. Mae angen rhywfaint o waith gyda'r categori hwn er mwyn cyrraedd y meincnod uchaf. Canran y cofnodion aelodau heb fethiant data cyffredin yw **94.9%** a dyma'r ffigwr y bydd YRhP yn ei dderbyn ar ddychweliadau'r cynllun.

Canran cyfartaledd data cyffredin Cymru a Lloegr am y flwyddyn diwethaf oedd **93%**.

Crynodeb o Ganlyniadau Data Penodol i'r Cynllun

Mae'r canlyniadau a gyflwynir yma yn cael eu cynhyrchu o ddata a dynnwyd o Wasanaeth Byw Altair Gwynedd ar 10 Medi 2018 ar gyfer pob prawf. Canran cyffredinol y profion a basiwyd ar gyfer data cynllun-penodol yw **96.0%**. Canran y cofnodion aelodau heb fethiant data unigol sy'n benodol i'r cynllun yw **81.6%** a dyma'r ffigwr y bydd YRhP yn ei dderbyn ar ddychweliadau'r cynllun.

Y sgôr data cyfartalog yng Nghymru a Lloegr ar gyfer y flwyddyn ddiwethaf oedd 75%

Mae cynllun gweithredu yn cael ei ddatblygu mewn perthynas â gweithredu unrhyw lanhau data a amlygwyd fel rhan o'r ymarfer hwn a disgwylir i'r glanhau data hwn wella'r sgoriau data ar gyfer y flwyddyn nesaf.

Cyfathrebu

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf mae'r tîm Cyfathrebu wedi bod yn ymweld â chyflogwyr i gynnal cyflwyniadau a sesiynau un i un. Mae'r sesiynau yma wedi cynnwys:

- 20 cyflwyniad a sesiynau un-i-un i staff Cyngor Sir Ynys Môn.
- 1 cyflwyniad a nifer o sesiynau un-i-un yng Nghartrefi Conwy
- 6 cyflwyniad i staff Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
- 3 seminar cyn ymddeol mewn partneriaeth â Chadwick IFA

Safle We'r Gronfa

Mae safle we'r gronfa wedi cael ei ail-ddylunio'n llwyr dros y flwyddyn ddiwethaf - gobeithir bod y dyluniad newydd yn llawer haws i'w ddefnyddio. Mae deunydd ychwanegol wedi'i ychwanegu, gan roi llawer mwy o wybodaeth am y cynllun i aelodau. Hoffem ddiolch i Cian Evans ac Alf Nathan o'r tîm TG am eu cymorth a chefnogaeth ar y prosiect.

Safle We Hunan Wasanaeth

Mae dros 8,000 o aelodau wedi cofrestru ar gyfer y safle we hunan wasanaeth yn y 12 mis diwethaf yn dilyn ymgyrch i gael aelodau i gofrestru am y gwasanaeth (2,000 wedi cofrestru cyn hyn). Ym mis Tachwedd 2018, fe gymeradwyodd y Pwyllgor Pensiynau y cyllid i uwchraddio i fersiwn diweddaraf y system. Rydym yn gobeithio dechrau uwchraddio'r system yn y dyfodol agos.

Datganiadau Buddion Blynyddol

Mae'n rhaid cynhyrchu Datganiad Buddion Blynyddol ar gyfer pob aelod o'r cynllun erbyn diwedd mis Awst bob blwyddyn. Mae'r datganiad hwn yn rhoi manylion i'r aelodau am y buddion a gronwyd hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol flaenorol ac yn rhagweld y buddion sy'n daladwy pan fydd aelod wedi cyrraedd eu Hoedran Pensiwn Arferol. Mae'r datganiad hefyd yn cynnwys manylion cyflog a nodiadau esboniadol ynghylch sut y cyfrifir y buddion.

Roedd y datganiadau wedi cael eu darparu yn electronig ar y system hunan wasanaeth am y tro cyntaf yn 2017/18 - mae hyn wedi arbed oddeutu £15,000 i'r gronfa. Mae nifer fechan sydd wedi gwneud cais ysgrifenedig yn parhau i dderbyn datganiadau papur.

Y gobaith yn 2019/20 ydi ehangu ar y ddogfen eithaf syml a ddarparwyd yn 2018/19.

Datganiadau Arbedion Pensiwn

Mae'n ofyniad o dan reoliadau Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi (CThEM) i gyhoeddi Datganiadau Arbedion Pensiwn i aelodau os yw'r cyfanswm y cynnydd yn eu cynllun pensiwn yn ystod Cyfnod Mewnbwn Pensiwn (CMP) yn fwy na'r Lwfans Blyneddol (LB) ar gyfer y flwyddyn dreth.

Yr LB ar gyfer y flwyddyn dreth a ddaeth i ben ar 5 Ebrill 2018 oedd **£40,000** (gros). Ar gyfer y flwyddyn dreth 2017/18, fe wnaethom gyhoeddi 23 datganiad.

Cysoni Isafswm Pensiwn Gwarantedig

Penodwyd tîm tri pherson wedi ei arwain gan Gareth Jones (y rheolwr blaenorol) ym mis Ionawr 2016 i ymdrin â'r ymarfer cysoni Isafswm Pensiwn Gwarantedig (IPG).

Roedd yr ymarfer cysoni IPG yn rhestru'r holl aelodau sydd â IPG o dan gynllun a chymharu hyn yn erbyn rhestr o'r holl aelodau y mae Cyllid a Thollau EM yn credu eu bod yn meddu IPG o dan yr un cynllun hwnnw.

Dros y 3 blynedd ddiwethaf mae'r tîm wedi bod yn brysur yn cysoni manylion y IPG a ddelir ar gyfer ein haelodau. Fe gwblhawyd rhan fwyaf o'r prosiect yn Rhagfyr 2018. Rydym yn parhau i ddisgwyl am ateb gan Gyllid a Thollau EM i ychydig o achosion. Hoffem ddiolch i Gareth a'r tîm am eu gwaith caled i gwblhau'r prosiect yn llwyddiannus.

Mi ddefnyddiodd nifer o Gronfeydd Pensiynau eraill gwmnïau allanol i ymgymryd â'r gwaith. Mae cadw'r prosiect yn fewnol wedi arbed swm sylweddol i'r Gronfa.

Rheoliadau Trosglwyddo Ymgymeriadau (Diogelu Cyflogaeth) (TUPE)

Unwaith eto hoffwn atgoffa bob cyflogwr, os oes posibilrwydd o allanoli unrhyw wasanaeth penodol, yna dylid ystyried goblygiadau pensiwn yr unigolion sy'n cael eu trosglwyddo allan yn gyntaf. Os oes gan y cyflogwr newydd gynllun arfaethedig tebyg wedi ei ardystio gan Adran Actiwari y Llywodraeth (GAD), yna nid oes unrhyw fater pensiwn. Bydd gan unigolion yr opsiwn o drosglwyddo eu buddion pensiwn i'r trefniant pensiwn newydd, neu eu gadael fel buddion gohiriedig o fewn y CPLIL.

Os nad oes gan y cyflogwr newydd drefniant pensiwn cymharol wedi ei ardystio gan GAD yna fydd gan y cyflogwr newydd ddim dewis (os ydynt yn dymuno bwrw ymlaen â'r tendr), ond i fod yn Gorff Trosglwyddai a ganiateir o fewn Cronfa Bensiwn Gwynedd. Cyn y gellir gwneud hyn, bydd angen i'r cyflogwr newydd arfaethedig i wybod beth fydd y gyfradd cyfrannu newydd ac os oes Gwarantwr mewn lle (h.y. y cyflogwr sy'n contractio'r gwaith). Os nad oes Gwarantwr mewn lle mae gofyniad am Fond.

Er mwyn i'r gyfradd gyfrannu a'r Bond gael eu pennu, bydd angen i'r Adran Bensiynau ganfod holl fanylion yr unigolion sy'n cael eu trosglwyddo allan, er mwyn i adroddiad gael ei anfon i'r Actiwari er mwyn iddynt gyfrifo'r gyfradd cyfrannu â'r Bond posibl. Bydd y gost yn cael ei ariannu un ai gan y cyflogwr newydd sy'n contractio allan y gwasanaeth, yn ddibynnol ar y penderfyniad a wneir yn ystod y proses negodi.

Yn ddiweddar mae'r adran wedi cwblhau gwaith ar ganllaw ar gyfer y cyflogwyr newydd gyda'r gobaith o drefnu cyflwyniad yn ddiweddarach yn y flwyddyn. Bydd y manylion yn cael eu cylchredeg ar yr adeg berthnasol.

Nicholas Hopkins
Rheolwr Pensiynau

4.2 Cydweithio Cronfeydd Pensiwn Cymru

Ers rhai blynyddoedd erbyn hyn rydym wedi adrodd ar y cydweithio rhwng yr wyth Cronfa Bensiwn Llywodraeth Leol yng Nghymru. Dechreuodd fel prosiect i Gymru cyn gofynion diweddar y Llywodraeth i bwlio buddsoddiadau. Casgliad prosiect Cymru oedd bod modd gwneud arbedion sylweddol ar ffioedd buddsoddi wrth ddefnyddio llai o reolwyr dros gronfeydd Cymru.

Yn dilyn y broses gaffael i benodi un rheolwr goddefol a gafodd ei gyflawni ym mis Ebrill 2016, mae arbedion sylweddol mewn ffioedd wedi cael eu gwireddu dros y cronfeydd sydd gyda buddsoddiadau goddefol, gan gynnwys Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Yn ystod 2016/17 derbyniodd y cronfeydd Cymreig ganiatâd gan Lywodraeth San Steffan i symud ymlaen ar sail pwl ar draws Cymru er gwaetha'r ffaith nad yw'n cyrraedd y trothwy penodedig o £25 biliwn ar hyn o bryd.

Y strwythur llywodraethu ar gyfer y cydweithio yw Cydbwyllgor gydag aelod etholedig o bob un o'r wyth Cronfa Bensiwn yng Nghymru. Mae'r Cydbwyllgor yn cyfarfod yn chwarterol yn Swyddfeydd pob Cronfa Bensiwn yn ei dro.

Yn ystod 2017/18 cafodd Russell, y darparwr ar gyfer y platfform buddsoddiadau, ei benodi trwy'r broses caffaeliad gofynnol. Mae nhw'n defnyddio Link fel gweithredwr ar gyfer Pwl Cymru. Mae'r gwaith o drosglwyddo buddsoddiadau i'r gronfa yn mynd ymlaen gydag ecwiti actif wedi trosglwyddo i'r gronfa yn ystod 2018/19.

Ers cael apwyntiad fel Gweithredwr ym mis Rhagfyr 2017, mae Link wedi gweithio gydaartneriaid dirprwyedig yn Northern Trust, Russell Investments a Eversheds Sutherland, yn ogystal â Phartneriaeth Pensiwn Cymru, er mwyn adeiladu'r prosiectws a chael cymeradwyaeth yr Awdurdod Ymddygiad Cyllid (FCA) ar gyfer lansiad y Cynllun Cytundebol Awdurdodedig (ACS). Yn ystod 2019 bydd Link yn parhau i gysynu a datblygu strategaethau pellach / is-gronfeydd er mwyn sicrhau bod amcanion buddsoddi unigol pob awdurdod yn cael ei gyflawni.

Cynnydd gan Link yn ystod 2018/19

Mehafin 2018

- Cydbwyllgor Llywodraethol yn cytuno'r Prosiectws ACS
- Dechreuad syniadolaeth Rhan 2 gyda Russell er mwyn adeiladu'r cynnig

Gorffennaf 2018

- Cymeradwywyd y cronfeydd gan yr FCA ar 24ain Gorffennaf
- Cytunwyd ar strwythur Rhan 2 y gronfa gyda'r OWG

Awst 2018

- Cyhoeddwyd tendr Rheolwr Trawsnewidiad ar 10 Awst – ymatebodd pob cynigydd
- Dechrau paratoi'r Gronfa Weithredol gyda'r Gweinyddwr a'r Storfa (NT)

Medi 2018

- Cynhaliwyd Diwrnod Rheolwr Cychwynnol ar 5ed Medi - Rheolwyr Tyfiant byd-eang a 3 o'r Rheolwyr Cyfleodd byd-eang. Roedd yr ymateb yn gadarnhaol.
- Arfarniad Rheolwr Trawsnewid a'r penodiad yn dechrau.

Rhagfyr 2018

- Cyflwynwyd y cynnig o Is-Gronfa Incwm Sefydlog mewn adroddiad i'r Grwp Swyddogion Gwaith ar gyfer trafod a chytuno.

Ionawr 2019

- Trosglwyddodd y buddsoddiadau cyntaf i'r PPC ar 17ain Ionawr. Dechreuodd y ddau gronfa ar gyfer ecwiti byd eang gyda Cronfa Bensiwn Gwynedd yn buddsoddi yr un swm ym mhob cronfa.

4.3 Prisiad Actiwarïaid

Cwblhawyd y prisiad actiwarïaid teirblynyddol fel ar 31 Mawrth 2016 yn ystod 2016/17. Roedd sefyllfa ariannu yr holl Gronfa wedi gwella o 85% ar 31 Mawrth 2013 i 91% ar 31 Mawrth 2016 yn bennaf oherwydd perfformiad buddsoddiadau dros y cyfnod.

Mae'r ymrwymïadau wedi codi hefyd oherwydd lleihad mewn dychweliadau buddsoddi disgwylidig yn y dyfodol, er bod hyn wedi cael ei fantoli'n rhannol yn erbyn twf yn is na'r disgwyl mewn cyflogau a buddiannau.

Yn gyffredinol, mae'r cyfraniadau cofnodedig gan gyflogwyr ar gyfer buddion newydd a enillwyd gan aelodau (y prif gyfradd) wedi codi. Mae newidiadau yng nghyfraniadau cyflogwyr er mwyn cyllido'r diffyg wedi amrywio mysg cyflogwyr.

Cynhyrchodd yr actiwari adroddiad tebygol ar gyfer bob cyflogwr unigol. Cynhaliwyd fforwm ar gyfer yr holl gyflogwyr ym mis Tachwedd 2016, ble cyflwynodd yr Actiwari'r canlyniadau ac ymateb i gwestiynau. Roedd hyn yn sesiwn ddefnyddiol iawn ac roedd yn siomedig nad oedd mwy o gyflogwyr wedi cymryd y cyfle i fynychu'r sesiwn.

Cyhoeddwyd Adroddiad Prisiad Actiwaraid 2016 terfynol Cronfa Bensiwn Gwynedd ym mis Mawrth 2017 ac mae ar gael ar safle we'r gronfa ar

http://www.gwyneddpensionfund.org.uk/upload/public/attachments/1272/170330_Gwynedd_Pension_Fund_2016_Formal_Valuation_Report_final.pdf

Bydd y prisiad actiwaraid teirblynyddol nesaf ar 31 Mawrth 2019. Yn ystod 2019/20 bydd yr actwari yn gweithio i gytuno ar ganlyniadau cyfraniadau pob cyflogwr ar gyfer Ebrill 2020 ymlaen.

4.4 Datganiad Strategaeth Cyllido

Adolygwyd y Datganiad Strategaeth Cyllido yn ystod 2016/17 er mwyn adlewyrchu'r Prisiad Actiwaraidd ar 31 Mawrth 2016 a ymgynghorwyd gyda'r cyflogwyr sydd yn cyfrannu i'r Gronfa yn ystod y broses hon. Mae'r Datganiad Strategaeth Cyllido yn gosod y strategaeth benodol i'r Gronfa sydd yn adnabod sut bydd ymrwymadau pensiwn cyflogwyr yn cael eu cwrdd wrth symud ymlaen. Mae'n cynnwys cyfraddau cyfraniad bob cyflogwr o 1 Ebrill 2017 ymlaen.

Mae copi o'r Strategaeth Cyllido ar gael ar safle we'r gronfa:

http://www.gwyneddpensionfund.org.uk/Pensiynau/pens_dogfen.asp?cat=6161&doc=30465&Language=2&p=1&c=1

Bydd adolygiad o'r Datganiad Strategaeth yn ystod 2019/20 er mwyn cynnwys unrhyw newidiadau sy'n codi o'r Prisiad Actiwaraidd ar 31 Mawrth 2019.

4.5 Datganiad Strategaeth Buddsoddi

Bu i'r Pwyllgor Pensiynau gymeradwyo'r Datganiad Strategaeth Buddsoddi (DSB) 2018/19 ar 15 Mawrth 2018 yn dilyn ymgynghoriad gyda'r partion â diddordeb. Mae'r strategaeth hon yn diffinio'r mathau o fuddsoddiadau gall y gronfa ddefnyddio yn yr hir dymor.

Nid oes cyfyngiadau penodol ar gyfer y math o fuddsoddiadau. Er hynny, mae'n ymarfer da i gael rhai terfynau llydan a cynhwysir rheiny yn y DSB. Mae copi o'r DSB ar gael ar safle we'r gronfa:

<http://www.cronfabensiwngwynedd.cymru/cy/Buddsoddiadau/Datganiad-o-Egwyddorion-Buddsoddi.aspx>

Ym mis Tachwedd 2018 ychwanegodd y Pwyllgor fuddsoddi cyfrifol at y DSB yn dilyn sesiwn gydag ymgynghorydd y gronfa am faterion Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethu ('ACL') ar gyfer aelodau'r pwyllgor a'r bwrdd.

Mae'r egwyddorion canlynol yn rhan o'r DSB erbyn hyn:

- Yn unol â dyletswydd ymddiriedol y Pwyllgor, dylai ystyriaethau ariannol gario mwy o bwysau nac ystyriaethau anariannol wrth wneud penderfyniadau buddsoddi, er gall materion 'ACL' gael effaith materol ar risg a dychweliadau. O ganlyniad, dylai ffactorau 'ACL' gael eu mewnbllannu yn y prosesau buddsoddi a phrosesau penderfynu'r rheolwyr a benodwyd gan y Gronfa.
- Bydd Pwyllgor y Gronfa yn edrych i fuddsoddi mewn asedau cynaliadwy, gan gynnwys buddsoddi o fewn ardal Cymru pan fydd buddiannau anariannol yn gallu deillio o hynny, yn amodol ar fodloni gofynion y ddyletswydd ymddiriedol.
- Mae'r Pwyllgor yn cydnabod bod ganddynt ddyletswydd i fod yn fuddsoddwr cyfrifol. Disgwylir y bydd ymgysylltu gyda chwmnïau, yn hytrach na pheidio buddsoddi, yn fwy effeithiol i newid ymddygiad corfforaethol a lleihau risg. Lle'n bosib, mae gweithrediad cydweithredol yn cynnig y ffordd fwyaf llwyddiannus er mwyn dylanwadu ar allbynnau.

- Fel buddsoddwr hirdymor, mae'r Gronfa yn agored i risgiau systematig megis newid yn yr hinsawdd a'r disgwyliad i drawsnewid i economi carbon-isel. Gellir gwella deilliannau ariannol drwy reoli pa mor agored i risgiau o'r fath y mae'r Gronfa.
- Gellid gwella dealltwriaeth rhanddalwyr a gwella deilliannau trwy fod yn agored ar hyd pob cam o'r gadwyn ychwanegu gwerth.

4.6 Safon Cyfrifeg Ryngwladol I9 (SCRI9) a Safon Adrodd Ariannol I7 (SAAI7)

Diffiniad o SCR19

Mae SCR19 yn diffinio sut dylid dangos asedau ac ymrwymadau cynllun pensiwn i bwrpas adrodd mewn cyfrifon ariannol, gan nodi fod rhaid datgelu unrhyw ddiffyg neu ormodedd yn llawn ar y fantolen ariannol, gydag unrhyw symudiad yn cael ei ddangos yn y cyfrif elw a cholled flynyddol. Mae SCR19 yn berthnasol i gyrff sydd yn gorfod adrodd o dan Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAAR). Mae hyn wedi effeithio'r gyrff ar yr atodlen yn y Gronfa Bensiwn sydd yn rhan o gyfrifon y Llywodraeth, sef Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn, Cyngor Sir Fwrdeistrefol Conwy a'u hysgolion sylfaenol, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, y Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a Gyrfaedd Cymru Gogledd Orllewin. Gwnaed cais gan ddau o'r cyflogwyr llai am adroddiadau IAS19 hefyd. Mae'r cyflogwyr eraill yn parhau i adrodd yn unol â gofynion SAAI7.

Cyfrifo am SCR19 a SAAI7

Mae mabwysiadu'r SCR19 neu SAAI7 yn golygu bod rhaid i gyflogwyr adnabod yr ased neu ddiffyg net, ynghyd â chronfa pensiynau, yn y fantolen. Rhaid iddynt hefyd gofnodi yn y cyfrif refeniw cyfunol y symudiadau yn yr ased neu ddiffyg sy'n perthyn i gynllun buddion diffiniedig.

Adroddiadau SCR19 a SAAI7 ar 31/03/2019

Yn Chwefror 2018, aethpwyd ati i gasglu'r data angenrheidiol er mwyn i'r Actiwari gael cyfrifo'r wybodaeth SCR19 neu SAAI7 unigol ar gyfer cyflogwyr y Gronfa. Gyrrwyd mwyafrif yr adroddiadau i'r cyflogwyr rhwng 9 o Ebrill a 15 Ebrill 2019.

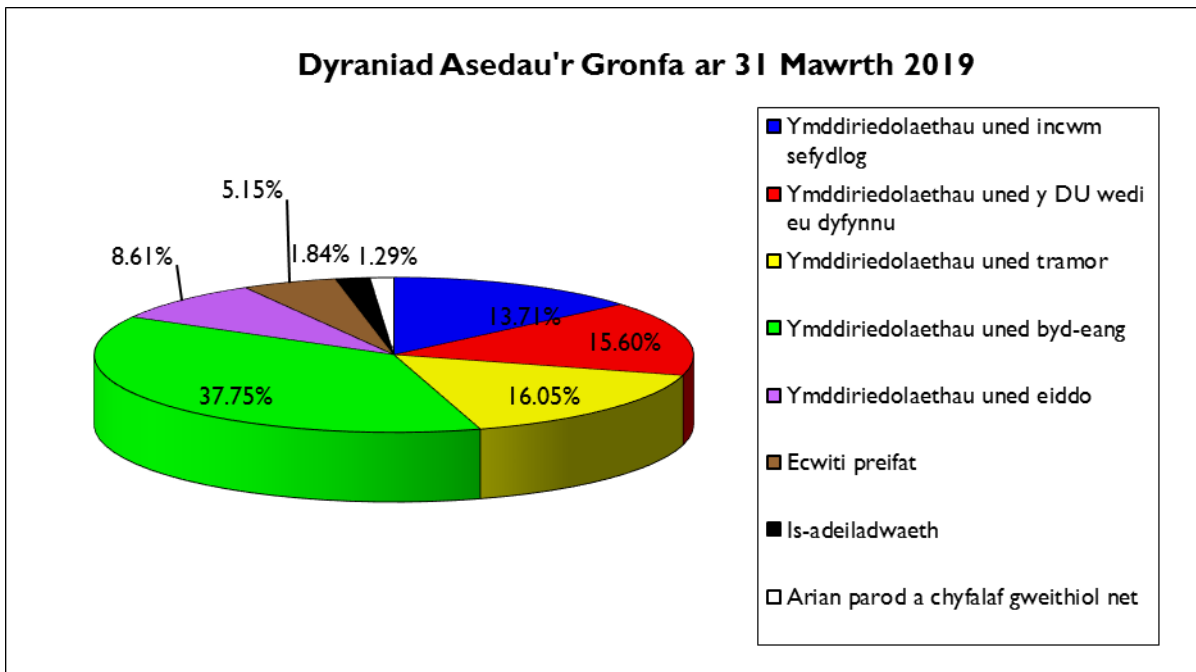
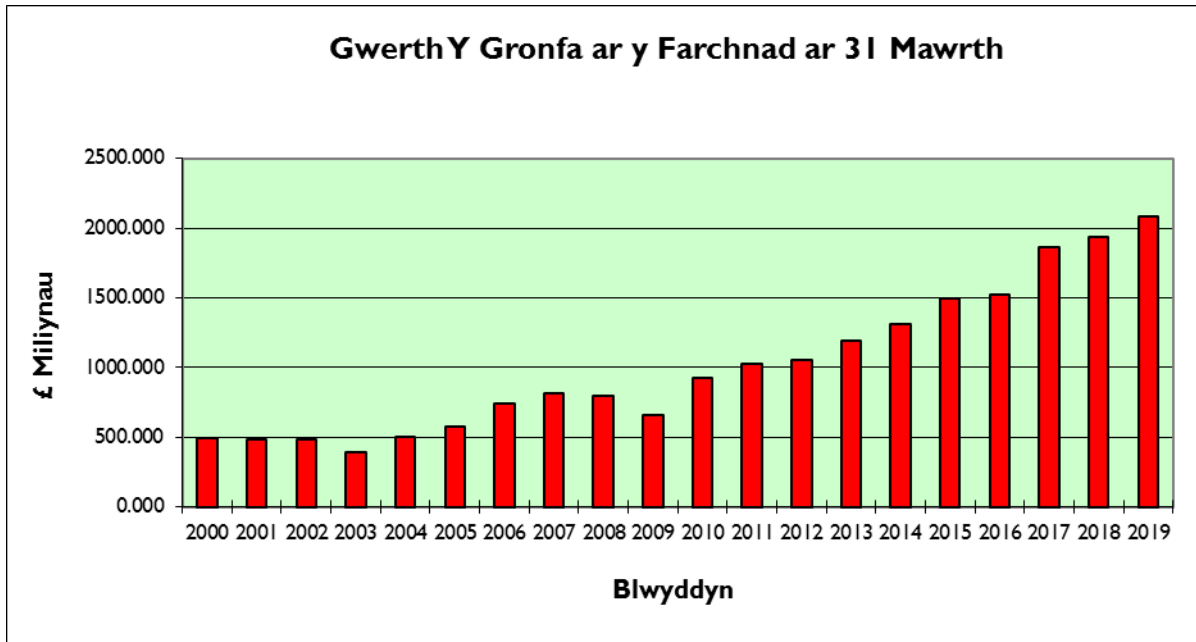
Canlyniadau SCR19 a SAAI7 fel ar 31/03/2019

Bydd canlyniadau pob cyflogwr yn adlewyrchu eu hamgylchiadau penodol eu hunain. O ganlyniad, dylid ystyried y diweddariad hwn fel arweiniad eglurhaol i'r prif faterion sydd yn effeithio mwyafrif y cyflogwyr, yn hytrach nag esboniad manwl o brofiad bob cyflogwr.

Mae'r tybiaethau a ddefnyddiwyd wedi dod o adroddiad IAS19 Cyngor Gwynedd ac maent yn wahanol ar 31 Mawrth 2019 a 31 Mawrth 2018. Mae'r actiwari yn amcan gyfrifo bod effaith y newid mewn tybiaethau hyd at 31 Mawrth 2019 yn cynyddu'r gwerth presennol actiwaraidd o £234miliwn. Nid oes unrhyw effaith oherwydd unrhyw newid mewn tybiaethau demograffig a hirhoedledd oherwydd maent yn unfath yn y cyfnod blaenorol.

Caroline Roberts
Rheolwr Buddsoddi

5. Tueddiadau Diweddar

6. Adroddiad Rheoli

6.1 Gweinyddiaeth y Cynllun

Cyffredinol

Ceir y sylfaen ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yn Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel ei diwygiwyd) a'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosglwyddo, Arbedion a Newidiad) 2014 (hefyd fel ei diwygiwyd).

Mae Cyngor Gwynedd yn gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer ei weithwyr ei hun ynghyd â gweithwyr 27 o gyrff eraill sydd ar yr atodlen (gan gynnwys 2 Awdurdod Lleol) a 19 o gyrff a ganiateir. Nid yw athrawon yn dod o dan y Gronfa hon ac mae darpariaethau gwahanol ar eu cyfer hwy. Telir am y Gronfa trwy gyfraniadau gan weithwyr a chyflogwyr, ynghyd ag incwm buddsoddi.

O Ebrill 2014 pennir cyfradd cyfrannu gweithwyr mewn bandiau yn ôl eu gwir gyflog wedi ei gynyddu gyda'r lefel chwyddiant blynyddol. Gellir gweithwyr dewis talu cyfraniadau hanner cyfradd er mwyn cronni buddion personol cyfradd hanner mewn cynllun o'r enw 50/50, mae buddion marwolaeth a dibynnyddion yn dal ar gyfradd lawn. Dangosir y bandiau ar gyfer Ebrill 2018- Mawrth 2019 yn y tabl isod:

Amrediad Cyflog	Graddfa Cyfraniad prif gynllun	Graddfa Cyfraniad cynllun 50/50
Hyd at £14,200	5.5%	2.75%
£14,201 - £22,100	5.8%	2.9%
£22,101 - £35,700	6.5%	3.25%
£35,701 - £45,200	6.8%	3.4%
£45,201 - £63,100	8.5%	4.25%
£63,101 - £89,400	9.9%	4.95%
£89,401 - £105,200	10.5%	5.25%
£105,201 - £157,900	11.4%	5.7%
Mwy na £157,901	12.5%	6.25%

Mae cyflogwyr yn cyfrannu at y cynllun ar raddfa wedi ei asesu'n deirflynyddol gan Actiwari'r Gronfa, neu pan mae newid sylweddol mewn aelodaeth neu broffil y cyflogwr. Mae cyflogwyr yn dal i dalu cyfradd lawn ar gyfer aelodau sydd yn dewis yr opsiwn 50/50 neu ar dâl llai oherwydd salwch.

Buddion

Mae'r CPLIL yn darparu buddion sylweddol i aelodau yn seiliedig ar ddau gynllun ar wahân. Mae trefniant cyflog terfynol, sydd yn cynnwys dau gyfradd cronni, a CARE (Enillion Cyfartaledd Gyrfa ac Ailbrisiad) a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2014. Isod fe restrir crynodeb byr o sut mae'r pensiynau yn cael eu cronni o dan y ddau drefniant.

Ar gyfer yr elfen buddion cyflog olaf bydd buddion fel arfer yn seiliedig ar ddau ffactor sef: hyd y gwasanaeth y talwyd cyfraniadau i'r cynllun, a geir ei adnabod fel "Cyfanswm Aelodaeth", a'r cyflog yr oedd y cyfraniadau yn seiliedig arno (fel arfer y 12 mis olaf o wasanaeth), a geir ei adnabod fel "Cyflog Olaf".

Bydd y rhan CARE mewn ffurf 1/49fed a chyfrifwyd ar wir gyflog pensiynadwy bob blwyddyn sydd yn cael eu hailbrasio yn flynyddol.

- **Pensiwn Blynyddol**

Mae'r cyfrifiad ar gyfer pensiwn safonol blynyddol yn seiliedig ar y fformiwla isod:

Cyflog Olaf x 1/80 x Cyfanswm Aelodaeth i 31 Mawrth 2008; plws

Cyflog Olaf x 1/60 x Cyfanswm Aelodaeth o 1 Ebrill 2008 i 31 Mawrth 2014; plws

Y pensiwn CARE wedi ei chronni ac ailbriso ar y blynyddoedd o 1 Ebrill 2014 ymlaen

Unwaith bydd y pensiwn yn cael ei dalu bydd yn cynyddu bob mis Ebrill yn unol â'r Mynegai Prisiau Prynwyr.

- **Lwmp Swm**

Hefyd mae hawl derbyn lwmp swm yn ddi-dreth ar aelodaeth i 31 Mawrth 2008, wedi ei gyfrifo ar sail y fformiwla isod:

Cyflog Olaf x 3/80 x Cyfanswm Aelodaeth i 31 Mawrth 2008 yn unig

- **Newid Buddion**

Mae dewis cyfnewid rhan o'r pensiwn er mwyn cynyddu'r lwmp swm dros ben y fformiwla a ddangosir uchod, ond o fewn cyfyngiadau Cyllid a Thollau ei Mawrhydi (HMRC).

Pensiynau Cyngorwyr

Mae'r cynllun hefyd yn caniatáu mynediad i Aelodau. Seilir y pecyn buddion ar fformiwla'r cynllun am bensiwn a lwmp swm cyn Ebrill 2008 fel y gwelir uchod, ond defnyddir Cyflog Cyfartalog Gyrfa yn lle Tâl Terfynol. Dyma'r sefyllfa o hyd ar gyfer Aelodau Cyngorwyr, hyd yn oed ar ôl cyflwyno'r prif gynllun newydd o Ebrill 2014. Ni chaiff Cyngorwyr newydd ymuno a'r CPLIL yn Lloegr a bydd yn rhaid i Aelodau Cyngorwyr adael y cynllun pan fydd eu cyfnod yn y swydd wedi dod i ben.

Ymddeoliad Salwch

Os oes gan aelod o leiaf 2 flynedd o gyfanswm aelodaeth, a bod meddyg cofrestredig annibynnol a gymeradwywyd gan yr awdurdod gweinyddu yn tystio ei fod yn barhaol anabl i wneud ei swydd, neu unrhyw swydd debyg gyda'r cyflogwr, bydd yn derbyn pensiwn ac os yw'n dewis cyfnewid pensiwn lwmp swm yn rhydd o dreth yn syth.

Mae'r buddion sy'n daladwy yn dibynnu ar yr haen o ymddeoliad salwch a ddyfarnwyd:

Haen 1

Os yw'r aelod yn annhebygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig cyn eu Hoedran Pensiwn Arferol (OPA), bydd y buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn ar ddyddiad gadael y cynllun yn ogystal â'r pensiwn y byddent wedi adeiladu, wedi'i gyfrifo ar dâl pensiynadwy tybiedig, pe baent wedi bod yn brif adran y cynllun nes iddynt gyrraedd eu OPA.

Haen 2

Os yw'r aelod yn annhebygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig o fewn 3 blynedd o adael, ond maent yn debygol o fod yn gallu ymgymryd â chyflogaeth o'r fath cyn eu OPA, mae'r buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn ar ddyddiad gadael y cynllun ynghyd â 25% o'r pensiwn y byddent wedi adeiladu, wedi'i gyfrifo ar dâl pensiynadwy tybiedig, pe baent wedi bod yn brif adran y cynllun nes iddynt gyrraedd eu OPA.

Haen 3

Os yw'r aelod yn debygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig o fewn 3 blynedd o adael, neu cyn eu OPA os yn gynt, bydd y buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn wrth adael. Bydd y buddion hyn yn cael eu hatal ar ôl 3 blynedd, neu'n gynharach os yw'r aelod mewn swydd gyflogedig neu'n dod yn alluog i gyflogaeth o'r fath, ar yr amod nad ydynt wedi cyrraedd eu OPA erbyn hynny. Os bydd y taliad yn cael ei stopio bydd fel arfer yn daladwy unwaith eto o OPA.

Mae gwaith cyflogedig yn golygu gweithio am ddim llai na 30 awr yr wythnos am gyfnod o ddim llai na 12 mis.

Ymdddeoliad Cynnar

Os yw cyfanswm aelodaeth yn 2 flynedd neu fwy, gall aelod ddewis ymdddeol a derbyn ei fudd CPLIL unrhyw adeg ar ôl 55 oed; er hynny gall taliad cyn oed ymdddeol arferol olygu lleihad actiwariadaid er mwyn talu am y rhyddhad buan, ac os ar ôl oed buddion pensiwn arferol gellir cael codiad actiwariadaid oherwydd taliad hwyr.

Buddion Gohiriedig

Mae aelodau sy'n gadael gyda 2 flynedd aelodaeth yn cael buddion gohiriedig, fel a'i cyfrifwyd ym mharagraff 'Buddion', ond i'r buddion gael eu gohirio a'u cynyddu gyda'r mynegai, hyd nes gwneir taliad unrhyw amser ar ôl oedran 55 (oedran 60 os yw terfyniad cyn 01/04/2014) . Neu mae'n bosib trosglwyddo swm sy'n cyfateb i'r buddion i gynllun pensiwn arall.

Bydd aelodau sy'n gadael gyda chyfanswm aelodaeth o lai na 2 flynedd a dim hawliau CPLIL bellach, yn cael ad-hawlio'u cyfraniadau, llai treth ac unrhyw premiwm 'contracting out' perthnasol.

Marw Mewn Gwasanaeth

Mae lwmip swm o dair gwaith Cyflog Terfynol yn daladwy, waeth pa mor hir oedd yr aelodaeth. Ar gyfer gweithwyr rhan-amser, tydi'r Cyflog Terfynol ddim yn cael ei gynyddu i'w raddfa gyfatebol llawn amser.

Yn ychwanegol, gellir buddion goroeswyr yn cael ei dalu i'r priod, neu bartner, gyda buddion i unrhyw blant sy'n ddibynnol hefyd yn daladwy yn amodol ar feini prawf penodol, yn seiliedig ar oedran ac os mewn addysg llawn amser.

Marw ar ôl Ymdddeol

Mae taliadau pensiwn yn dod gyda gwarant deng mlynedd, ac felly os yw marwolaeth yn digwydd o fewn deng mlynedd o'r ymdddeoliad a chyn oedran 75 gellir talu grant marwolaeth ar y gweddi y pensiwn heb ei dalu hyd at yr uchafswm a buasai wedi ei dalu hyd at oedran 75.

Fel gyda marwolaeth mewn gwasanaeth, mae pensiynau priod a phartner yn daladwy am oes tra bod pensiynau i blant cymwys yn daladwy o dan yr un amodau fel Marw mewn Gwasanaeth.

6.2 Sefyllfa Actiwaraidd

Cyffredinol

Ar 31^{ain} Mawrth 2016 cafodd y Gronfa ei phrisio ddiwethaf (ar Fawrth 31^{ain} 2013 cyn hynny), ac mae angen i'r Gronfa fod yn ddigonol i gwrdd â'i hymrwymiaidau. Mae'r prisiad actiwariadd nesaf ar Fawrth 31^{ain} 2019 yn cael ei wneud yn ystod 2019/20 a bydd canlyniadau yn barod ar gyfer cyfraniadau cyflogwyr yn 2020/21.

Dull a Rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Y dulliau actiwaraidd a ddefnyddiwyd yn y Prisiant oedd y "Dull Uned Amcanol" ar gyfer y gronfa gyfan ac ar gyfer cyflogwyr sy'n parhau i dderbyn aelodau newydd i'r gronfa â'r "Dull Cyrraedd Oed" ar gyfer cyflogwyr sydd ddim yn derbyn aelodau newydd i'r gronfa. Roedd y prif ragdybiaethau fel a ganlyn:

	% y flwyddyn
Cyfradd Disgownt	3.9%
Codiadau Cyflog (heb gynnwys incrementau)*	2.1%
Chwyddiant Prisiau/ Codiadau Pensiwn	2.1 %

Y Canlyniadau

Prif amcan cyllido'r Gronfa ydi gofalu bod asedau'r Gronfa yn ddigonol ar gyfer talu buddion aelodau fel y maent yn cronni. Pan fydd asedau'r Gronfa yn hafal i'w hymrwymiaidau, yna dywedir bod lefel gyllido'r Gronfa yn 100%. Yn yr adroddiad prisiant ar gyfer 31 Mawrth 2016 a gafodd ei gyhoeddi ar 31 Mawrth 2017 gan Hymans Robertson, roedd y lefel Cyllido yn 91% (o'i gymharu â 85% ar 31 Mawrth 2013) ac roedd diffyg cyllido o £145m. Gwerth marchnad yr asedau ar y dyddiad prisio oedd £1,525m ac aseswyd bod yr ymrwymiaidau yn £1,670m.

Mae'r tabl canlynol yn dangos canlyniadau prisio'r Gronfa gyfan:

	£m
Ymrwymiaidau Net:-	
Aelodau Gweithredol	761
Pensiynwyr Gohiriedig	252
Pensiynwyr	657
Cyfanswm Ymrwymiaidau Net	1,670
Cyfanswm Gwerth yr Asedau	1,525
Gweddill (Diffyg)	(145)
Lefel Gyllido	91%

Cyfradd Cyfraniadau Cyflogwyr

Caiff yr Amcan Cyfraniadau ei gyflawni drwy osod cyfraniadau cyflogwyr sydd yn debyg i fod yn ddigonol i gwrdd y gost ar gyfer buddiannau newydd cronedig a drwy fynd i'r afael â unrhyw diffyg cyllido sydd yn berthynol i'r targed cyllido dros y cyfnod amser cytunedig. Yr amcan eilradd yw cynnal cyfraddau cyflogwyr cymharol sefydlog ble'n bosib.

Er mwyn i pob cyflogwr yn y Gronfa gwrdd â'r Amcan Cyfraniadau, cyfrifwyd cyfradd cynradd er mwyn cyllido cost buddiannau newydd yn y Gronfa. Yn ychwanegol, ble bo'r angen, cyfrifwyd ail gyfradd er mwyn targedu sefyllfa gronol cyflawn o fewn cyfnod amser penodol ar gyfer cyflogwr unigol.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r Prif Gyfradd ynghyd a'r Ail Gyfradd ar y prisiad yma.

Prif Gyfradd (% cyflog)	Ail Gyfradd £		
1 Ebrill 2017 – 31 Mawrth 2020	2017/18	2018/19	2019/20
18.7%	£6,734,000	£6,761,000	£6,788,000

6.3 Trefniadau Gweinyddol a Chadw

Llywodraethu

Gweinyddir y Gronfa o fewn y fframwaith a sefydlwyd gan statud, sy'n datgan mai Cyngor Gwynedd yw'r Awdurdod Gweinyddol.

Polisiâu Llywodraethu

Mae'r Datganiad Polisi Llywodraethu a'r Datganiad Cydymffurfiad ar Drefn Lywodraethol yn nodi trefniadau llywodraethol y Gronfa Bensiwn.

Gweler copiau ar safle we'r Gronfa Bensiwn.

Cyngor Arbenigol

Mae Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gorfodi'r Cyngor i sicrhau cyngor arbenigol ar fuddsoddi. Darperir y cyngor hwn gan ymgynghorydd annibynnol o gwmi Hymans Robertson (ymgynghorwyr y Gronfa) sy'n ymuno â'r Pwyllgor Pensiynau er mwyn monitro'r Rheolwyr Buddsoddi. Bydd ymgynghorydd o Hymans yn bresennol ym mhob cyfarfod chwarterol gyda'r Rheolwyr Buddsoddi.

Rheolwyr Buddsoddi

Dros gyfnod yr adroddiad hwn roedd 5 Rheolwr Buddsoddi fel a ganlyn: BlackRock, Fidelity International (Fidelity), Insight Investment (Insight), Veritas/PPC a Partners Group. Mae'r gronfa hefyd wedi gwneud buddsoddiad uniongyrchol gyda Chronfa Eiddo Lothbury, Cronfa Eiddo Pensiwn Threadneedle, a Chronfa Eiddo UBS Life Triton.

Dangosir dyraniad targed asedau'r Gronfa yn y tabl isod. Buddsoddir mewn is-adeiladwaith dros gyfnod o amser ac felly nid yw'r gwir ddyraniad wedi cyrraedd y targed yn ystod y flwyddyn.

Mae dyraniad targed asedau'r Gronfa fel a ganlyn ar gyfer y mwyafrif or flwyddyn:

Rheolwr	%
BlackRock	29.5
Veritas	19.0
Fidelity	19.0
Insight	15.0
UBS / Lothbury / Threadneedle / BlackRock (Eiddo yn unig)	10.0
Partners – Ecwiti Preifat	5.0
Partners – Is-adeiladwaith	2.5
Cyfanswm	100.0

Er hynny, newidiodd y sefyllfa ym mis Ionawr 2019 pan aeth y buddsoddiadau cyntaf i Partneriaeth Pensiwn Cymru a bellach mae fel yr isod:

Rheolwr	%
BlackRock	29.5
Partneriaeth Pensiwn Cymru (PPC)	28.0
Fidelity	10.0
Insight	15.0
UBS / Lothbury / Threadneedle / BlackRock (Eiddo yn unig)	10.0
Partners – Private equity	5.0
Partners – Infrastructure	2.5
Cyfanswm	100.0

Ceidwaid

Mae gan rai o'r rheolwyr buddsoddi ceidwaid cysylltiedig sy'n dal asedau eu rhan nhw o'r portffolio.

Mae'r rheolwyr a'u ceidwaid cysylltiedig fel a ganlyn:

- Ceidwad BlackRock yw Banc JP Morgan Chase;
- Ceidwad Fidelity hefyd yw Banc JP Morgan Chase;
- Ceidwad Insight yw Cwmni'r Northern Trust;
- Ceidwad PPC yw Cwmni'r Northern Trust.

Mae Lothbury, Threadneedle a UBS y tri chwmni yr ydym wedi gwneud buddsoddiad uniongyrchol a hwy, yn defnyddio Cwmni'r Northern Trust fel eu ceidwad hwy.

Nid yw Partners Group yn cael eu cynnwys yn nhrefniadau cadw'r Gronfa.

Trefniadau Gweinyddol

Mae trefniadau gweinyddol yn sicrhau bod y trosglwyddiadau hynny sydd yn digwydd, rhwng y Cyngor a'r Rheolwyr Buddsoddi, yn gorfod cael eu hawdurdodi gan lofnodion dau o'r swyddogion a enwir ar restr llofnodion awdurdodedig y Gronfa Bensiwn.

Dyranïad Asedau

Prif benderfynnydd perfformiad hirdymor y Gronfa ydi dyranïad strategol yr asedau. Yn dilyn y dyranïad i is-adeiladwaith dyranïad strategol asedau'r Gronfa ydi 72.5% ecwiti, 15% bondiau'r DU, 10% eiddo a 2.5% is-adeiladwaith.

Mae'r tablau canlynol yn dangos dyranïad meincnod y Gronfa yn ystod 2018/19.

Hyd at 16 Ionawr 2019	BlackRock %	Veritas %	Fidelity %	Insight %	UBS/Thread-needle/Lothbury/BlackRock Property %	Partners Group %	Cyfanswm %
Canran o'r Gronfa	29.5	19.0	19.0	15.0	10.0	7.5	100.0
Ecwiti'r DU	56.0	7.8	7.8	-	-	-	19.5
Ecwiti Tramor	44.0	92.3	92.3	-	-	-	48.0
Gogledd America	7.4	52.8	52.8	-	-	-	21.0
Ewrop ac eithrio'r DU	14.1	16.7	16.7	-	-	-	10.0
Siapan	6.0	7.4	7.4	-	-	-	5.0
Basn y Pasiffig	9.0	4.4	4.4	-	-	-	5.5
Marchnadoedd sy'n Datblygu	7.5	10.9	10.9	-	-	-	6.5
Ecwiti Preifat	-	-	-	-	-	66.7	5.0
Cyfanswm Ecwiti	100.0	100.0	100.0	-	-	66.7	72.5
Bondiau'r DU	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Cyfanswm Bondiau	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Eiddo	-	-	-	-	100.0	-	10.0
Is-adeiladwaith						33.3	2.5
Cyfanswm	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

O 17 Ionawr 2019	BlackRock %	PPC %	Fidelity %	Insight %	UBS/Thread-needle/Lothbury/BlackRock Property %	Partners Group %	Cyfanswm %
Canran o'r Gronfa	29.5	28.0	10.0	15.0	10.0	7.5	100.0
Ecwiti'r DU	56.0	7.8	7.8	-	-	-	19.5
Ecwiti Tramor	44.0	92.3	92.3	-	-	-	48.0
Gogledd America	7.4	52.8	52.8	-	-	-	21.0
Ewrop ac eithrio'r DU	14.1	16.7	16.7	-	-	-	10.0
Siapan	6.0	7.4	7.4	-	-	-	5.0
Basn y Pasiffig	9.0	4.4	4.4	-	-	-	5.5
Marchnadoedd sy'n Datblygu	7.5	10.9	10.9	-	-	-	6.5
Ecwiti Preifat	-	-	-	-	-	66.7	5.0
Cyfanswm Ecwiti	100.0	100.0	100.0	-	-	66.7	72.5
Bondiau'r DU	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Cyfanswm Bondiau	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Eiddo	-	-	-	-	100.0	-	10.0
Is-adeiladwaith						33.3	2.5
Cyfanswm	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

6.4 Pwerau Buddsoddi

Pwerau Buddsoddi

Mae'r rheoliadau yn gofyn am Ddatganiad Strategaeth Buddsoddi (DSB). Mae copi o'r DSB ar gael ar safle we'r Gronfa Bensiwn:

http://www.gwynedd-pensionfund.org.uk/Pensiynau/pens_dogfen.asp?cat=6161&doc=30466&Language=2&p=1&c=1

Mae'n galluogi cronfeydd pensiwn i gael hyblygrwydd wrth osod eu strategaethau ac yn rhoi'r gallu i fuddsoddi canran uwch o'u cronfa mewn trefniadau pwlio unigol. Nid oes unrhyw gyfyngiadau penodol yn y ddeddfwriaeth newydd ac felly nid oes angen codi'r symiau yn ffurfiol. Er hynny, mae'n ymarfer da i gael cyfyngiadau llydan ac mae'r rheiny wedi cael eu cynnwys yn y DSB.

6.5 Rheoli Buddsoddiadau

Cyffredinol

Prif nod polisi buddsoddi yw uchafu'r enillion ar yr arian dan ofal y Cyngor, yn gyson â lefel dderbyniol o risg gyda'r enillion yn y tymor hir i fod yn fwy na chwyddiant cyflogau. Rhaid cadw mewn cof mai yn y tymor hir iawn y mae ymrwymadau'r Gronfa (sef pensiynau), gan ymestyn hyd at ganol y ganrif. Bydd yr ymrwymadau hyn yn codi gyda chwyddiant, oherwydd cyswllt pensiynau i'r mynegai chwyddiant ac hefyd oherwydd codiadau yng nghyflogau gweithwyr hyd at eu hoedran ymddeol. Mae perthynas rhwng lefelau'r enillion a dderbynnir â'r gyfradd cyfraniadau y disgwylir i gyflogwyr ei dalu. Mae'r Pwyllgor Pensiynau yn ystyried bod yr enillion tymor hir o gyfranddaliadau yn mynd i fod yn fwy na'r enillion ar fondiau, felly oherwydd hyn buddsoddir y rhan fwyaf o'r Gronfa mewn ecwiti.

Cyfarwyddyd Rheolwyr Buddsoddi

Oherwydd polisi pendant i sicrhau amrywiaeth yn yr asedau ac yn y dull o fuddsoddi, mae'r Rheolwyr Buddsoddi yn derbyn gwahanol gyfarwyddiadau:

Rheolwr Buddsoddi	Cyfarwyddyd
BlackRock	Goddefol
Fidelity	Gweithredol
Insight	Gweithredol
Veritas / PPC	Gweithredol
Partners	Gweithredol

Cyfarwyddyd BlackRock yw bod yn rheolwyr "goddefol". Byddant yn dyrannu asedau yn unol â'u meincnod ac ym mhob marchnad byddant yn olrhain mynegai'r farchnad stoc. O ganlyniad dylai eu perfformiad olrhain eu meincnod unigol. Mae apwyntio rheolwr goddefol yn lleihau'r risg o danberfformiad yn unol â'r meincnod, ond hefyd yn lleihau'r siawns o orberfformiad cymharol i'r meincnod.

Briff “gweithredol” sydd gan yr holl reolwyr eraill. Mae ganddynt ddisgresiwn i fuddsoddi yn eu syniadau buddsoddi gorau. Tra bod ganddynt hyblygrwydd o ran, pa stociau, rhanbarthau a sectorau i fuddsoddi ynddynt, mae nifer o gyfyngiadau mewn lle i rwystro’r rheolwyr rhag gwyro yn rhy bell oddi wrth eu meincnod a chymryd gormod o risg. Mae apwyntio rheolwr gweithredol yn cynyddu’r siawns o orberfformiad, ond hefyd yn cynyddu’r risg o danberfformiad cymharol i’r meincnod.

Mae gan Veritas/PCC a Fidelity briff ecwiti “gweithredol”, tra bod gan Insight briff bondiau “gweithredol”. Briff ecwiti preifat ac is-adeiladwaith “gweithredol” sydd wedi ei roi i Partners.

6.6 Perfformiad Buddsoddi

Cyfarfodydd Chwarterol

Caiff perfformiad y Rheolwyr Buddsoddi ei fonitro’n chwarterol. Bob chwarter bydd y Rheolwyr Buddsoddi yn cyflwyno adroddiadau chwarterol i’r Pwyllgor Pensiynau, y swyddogion perthnasol yng Nghyngor Gwynedd ac i ymgynghorydd y Gronfa. Yn chwarterol bydd cyfarfod yn cael ei gynnal rhwng Rheolwyr Buddsoddi, y Pwyllgor, swyddogion a’r ymgynghorydd i fonitro eu perfformiad.

Monitro Perfformiad

Tanysgrifia Gwynedd i wasanaeth mesur Pensions & Investment Research Consultants Ltd (PIRC), sy’n cyfrifo’r gyfradd enillion i Wynedd ac ar gyfer cronfeydd pensiwn eraill, ac yn darparu cymariaethau.

Targedau

Dangosir meincnodau perfformiad unigol ar gyfer y Rheolwyr Buddsoddi unigol yn y tabl isod:

Rheolwr	Meincnod	Targed
BlackRock	FTSE All-Share a’r FTSE All-World Indices	Elw’r Meincnod
Veritas	MSCI All Countries World Index	Meincnod + 2% y flwyddyn (gros o ffioedd)
Fidelity	MSCI All Countries World Index	Meincnod +2%-3% y flwyddyn (gros o ffioedd)
Insight	Arian (Libor)	Meincnod +2% y flwyddyn
Partners	MSCI World	Meincnod + 5% y flwyddyn.*
PPC	MSCI All Countries World Index	Meincnod + 2% y flwyddyn (gros o ffioedd)

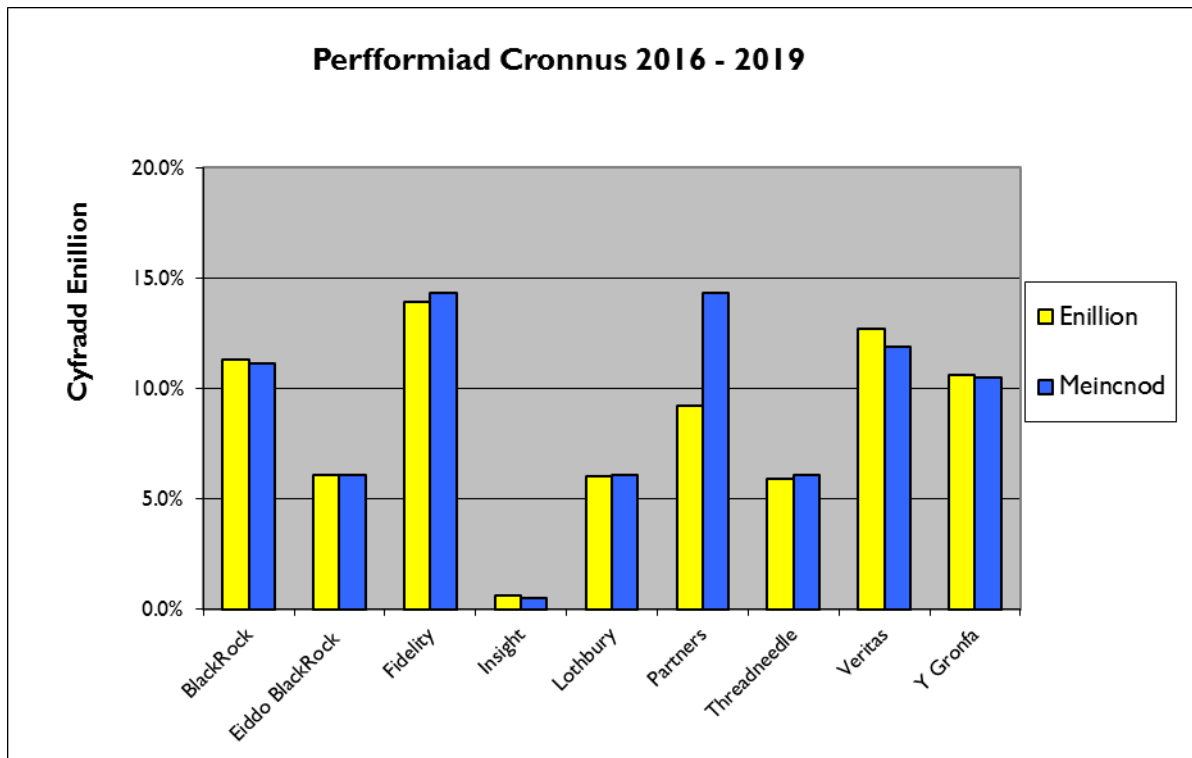
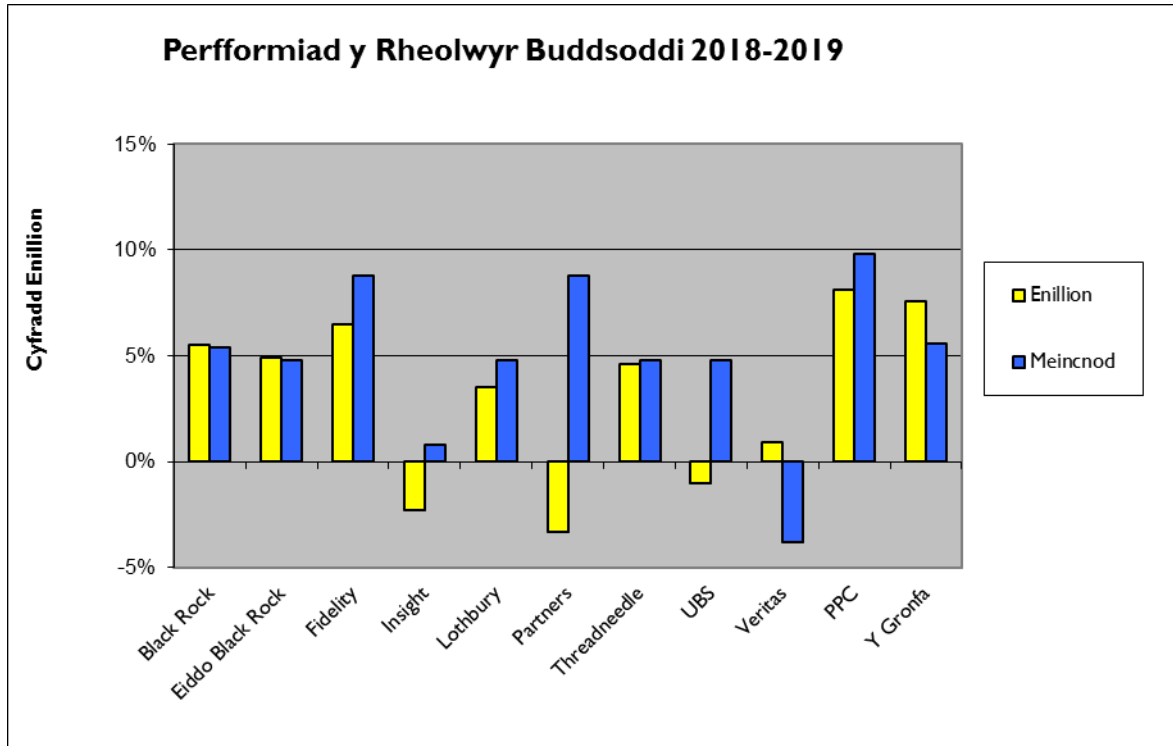
*Nid oes gan Partners darged perfformiad swyddogol. Targed ar gyfer pwrpas mynegol yn unig a welir uchod.
MSCI=Morgan Stanley Capital International.

Gan mai buddsoddiadau uniongyrchol yr ydym wedi ei wneud gyda Lothbury, UBS a Threadneedle, nid ydym wedi rhoi meincnod iddynt. Fodd bynnag, ar gyfer pwrpas mynegol byddwn yn eu monitro yn erbyn yr “IPD Balanced Property Unit Trust Index”.

Perfformiad y Gronfa

Yn erbyn y meincnod, gor-berfformiodd y Gronfa 2.0% yn ystod y flwyddyn ariannol 2018/19. Llwyddodd y Gronfa i gael enillion o +7.6% yn erbyn y meincnod o 5.6%. Roedd y Gronfa 0.1% uwch na’r meincnod dros tair mlynedd gyda dychweliad 10.6%. Dros gyfnod o bum mlynedd mae’r Gronfa wedi gorberfformio yn erbyn y meincnod gydag enillion o +8.9% o’i gymharu ag enillion y meincnod o +8.8%.

Mae'r graffiau a'r tabl isod yn dangos perfformiad y Rheolwyr dros 1 a 3 blynedd.

Fel arfer cydnabyddir bod perfformiad dros gyfnod hir (dyweder, 3+ o flynyddoedd) yn fynegai mwy dilys na blwyddyn unigol; gall strategaethau a gynllunnir ar gyfer perfformiad da yn y tymor hir ddioddef o gollodion tymor byr o bryd i'w gilydd.

	Enillion Blwyddyn	Meincnod Blwyddyn	Enillion 3 Blynedd	Meincnod 3 Blynedd
BlackRock	5.5%	5.4%	11.3%	11.1%
Eiddo Black Rock	4.9%	4.8%	6.1%	6.1%
Fidelity	6.5%	8.8%	13.9%	14.3%
Insight	-2.3%	0.8%	0.6%	0.5%
Lothbury	3.5%	4.8%	6.0%	6.1%
Partners	-3.3%	8.8%	9.2%	14.3%
Threadneedle	4.6%	4.8%	5.9%	6.1%
UBS	-1.0%	4.8%	n/a	n/a
Veritas hyd at 16 Ionawr 2019	0.9%	-3.8%	12.7%	11.9%
PCC o 17 Ionawr 2019	8.1%	9.8%	n/a	n/a
Y GRONFA GYFAN	7.6%	5.6%	10.6%	10.5%

6.7 Datganiad Strategaeth Cyllido

Cyffredinol

Mae'n rhaid i awdurdodau gweinyddu'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) baratoi a chyhoeddi Datganiad Strategaeth Cyllido (DSC).

Mae buddion CPLIL wedi eu gwarantu gan statud ac felly mae'r addewid o bensiwn yn sicr. Mae'r DSC yn cyfeirio at y ffaith bod eisiau rheoli'r angen i gyllido'r buddion yma tros y tymor hir, a hefyd yr un pryd hwyluso gwaith archwilio ac atebolrwydd trwy wella tryloywder a'r broses o ddatguddio. Hefyd, mae'n rhoi fframwaith statudol i awdurdodau gweinyddol CPLIL ar gyfer rheoli diffygion pensiwn tymor hir y Gronfa wrth symud ymlaen.

Adolygu'r DSC

Adolygwyd y DSC yn ystod 2016/17 fel rhan o broses Prisiad Actiwaraid 31 Mawrth 2016. Roedd y broses adolygu yn cynnwys ymgynghoriad gyda holl gyflogwyr y Gronfa ac Actiwarï'r Gronfa. Mabwysiadwyd y DSC cyfredol ar 16 Mawrth 2017 gan y Pwyllgor Pensiynau.

Mae copi ar gael ar safle we'r Gronfa Bensiwn:

http://www.gwyneddpensionfund.org.uk/Pensiynau/pens_dogfen.asp?cat=6161&doc=30465&p=1&c=1

6.8 Fframwaith Sgiliau a Gwybodaeth

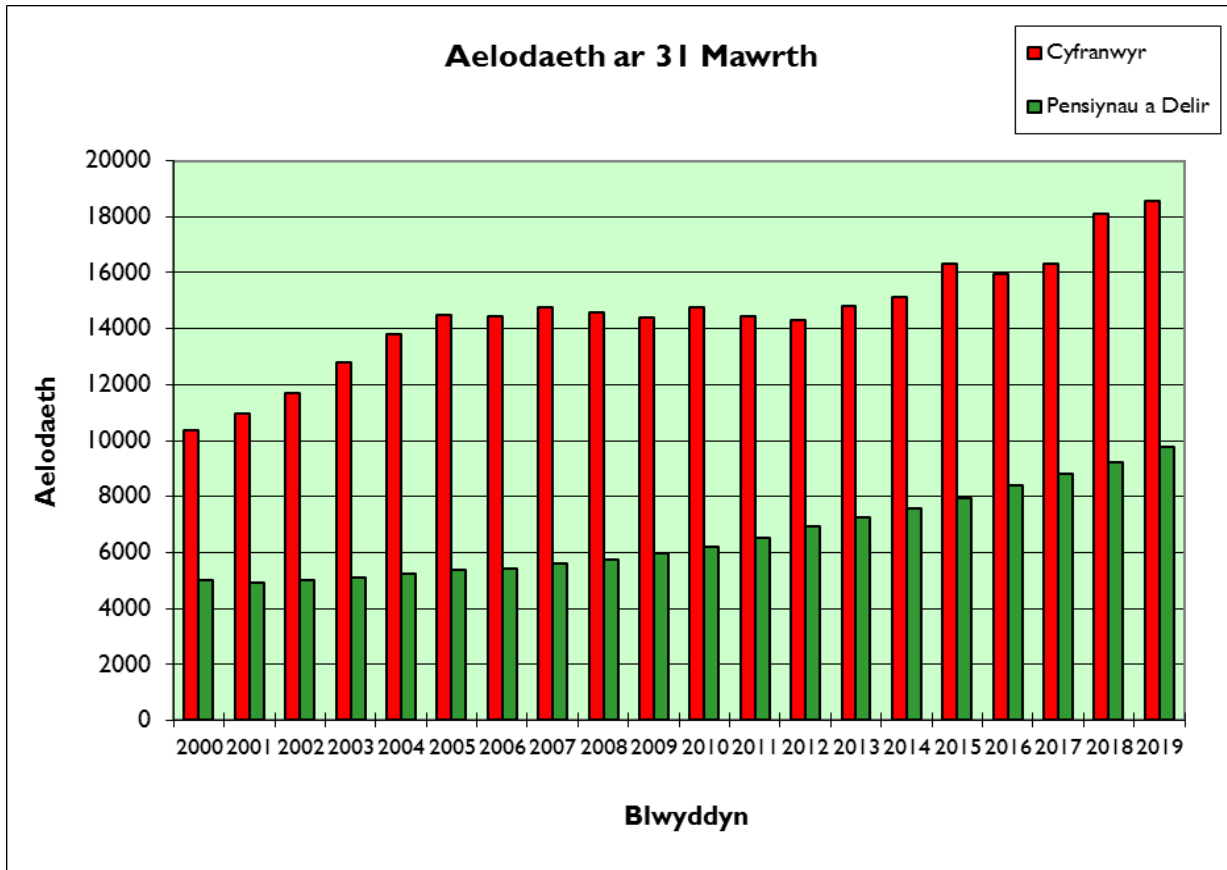
Mae'r Pwyllgor Pensiynau wedi mabwysiadu'r datganiad polisi sgiliau a gwybodaeth yn ffurfiol fel a ganlyn:

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn adnabod pwysigrwydd sicrhau bod gan yr holl staff a'r aelodau sy'n gyfrifol am weinyddiaeth gyllidol ac am wneud penderfyniadau ar ran y cynllun pensiwn yr holl wybodaeth a'r sgiliau i ymgymryd â'r dyletswyddau a'r cyfrifoldebau a ddyrannwyd iddynt.

Felly, bydd Cronfa Bensiwn Gwynedd yn ceisio defnyddio unigolion gyda'r gallu a'r profiad a bydd y gronfa yn darparu hyfforddiant ar gyfer staff ac aelodau'r cyrff pensiynau sy'n gwneud penderfyniadau er mwyn eu galluogi hwy i dderbyn a chynnal lefel briodol o arbenigedd, gwybodaeth a sgiliau.

7. Ystadegau Aelodaeth

Mae'r graff isod yn dangos y newid yn aelodaeth y Gronfa dros yr 19 mlynedd ddiwethaf. Mae'n dangos bod nifer y pensiynwyr wedi cynyddu yn raddol o 5,030 yn 2000 i 9,777 yn 2019 ac mae nifer y cyfranwyr hefyd wedi cynyddu o 10,352 yn 2000 i 18,544 yn 2019.

Mae'r tabl isod yn dangos yr ystadegau aelodaeth:

31 Mawrth 2018	Disgrifiad	31 Mawrth 2019
18,090	Cyfranwyr	18,544
11,315	Pensiynwyr Gohiriedig	11,793
9,199	Pensiynau a Delir	9,777
1,470	Buddion heb eu hawlio	1,671
40,074	Cyfanswm Aelodaeth	41,785

8. Datganiad o'r Cyfrifon

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU AM Y DATGANIAD O'R CYFRIFON

CYFRIFOLDEB Y GRONFA BENSIWN

Mae'n ofynnol ar Gyngor Gwynedd fel awdurdod gweinyddu (yn effeithiol yr ymddiriedolwr) ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd i wneud trefniadau ar gyfer iawn weinyddiad o'i faterion ariannol ac i sicrhau y rhoddir cyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny i un o'i swyddogion. Yng Nghyngor Gwynedd, y Pennaeth Cyllid yw'r "Swyddog Adran 151" hwnnw. Cyfrifoldeb yr Awdurdod Gweinyddu hefyd yw rheoli ei weithgareddau er mwyn sicrhau defnydd effeithiol, effeithlon ac economaidd o'i adnoddau, gwarchod ei asedau, a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon.

CYFRIFOLDEB Y PENNAETH CYLLID

Y Pennaeth Cyllid sy'n gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon y Gronfa Bensiwn yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir allan yn y *Côd Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig* (y "Côd").

Wrth baratoi'r datganiad o'r cyfrifon, mae'r Pennaeth Cyllid wedi dewis polisiâu cyfrifo priodol gan eu defnyddio'n gyson; wedi ffurfio barnau a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus ac yn cydymffurfio â'r Côd.

Hefyd, mae'r Pennaeth Cyllid wedi cadw cofnodion cyfrifo priodol a chyfamserol, ac wedi cymryd camau rhesymol i ddarganfod a gwarchod rhag twyll ac unrhyw anghysondebau eraill.

TYSTYSGRIF Y SWYDDOG CYLLIDOL CYFRIFOL

Tystiaf fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r trefniadau uchod. Mae'r Datganiad yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar 31 Mawrth 2019, ac incwm a gwariant y Gronfa Bensiwn am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

**** Gorffennaf 2019**

Dafydd L. Edwards B.A., C.P.F.A., I.R.R.V.
Pennaeth Cyllid, Cyngor Gwynedd

CYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD
2018/19

CYFRIF Y GRONFA

31 Mawrth 2018 £'000	Nodiadau	31 Mawrth 2019 £'000
Delio gydag aelodau, cyflogwyr ac eraill sydd â chysylltiad uniongyrchol â'r Gronfa		
82,302	7	67,930
3	8	6
4,360	9	3,007
86,665		70,943
(53,911)	10	(59,213)
(2,306)	11	(3,128)
(56,217)		(62,341)
(13,367)	12	(14,659)
Enillion ar Fuddsoddiadau		
15,155	15	13,964
(252)		(195)
41,758	16	135,660
56,661		149,429
73,742		143,372
Asedau net y Gronfa		
1,864,233		1,937,975
73,742		143,372
1,937,975		2,081,347

Mae'r nodiadau ar dudalennau 36 i 67 yn rhan o'r Datganiadau Cyllidol.

DATGANIAD ASED AU NET

31 Mawrth 2018 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2019 £'000
1,859,635	Asedau buddsoddi	16	2,054,595
44,352	Adneuron arian parod	16	538
1,903,987	Cyfanswm Asedau Buddsoddi		2,055,133
(4,690)	Ymrwymadau buddsoddi	16	(123)
42,626	Asedau cyfredol	21	29,226
(3,948)	Ymrwymadau cyfredol	22	(2,889)
1,937,975			2,081,347

Nid yw'r Datganiadau Cyllidol yn cynnwys ymrwymadau'r Gronfa i dalu pensiynau a budd-daliadau eraill i holl gyfranwyr presennol y Gronfa ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, ond yn hytrach mae'n crynhoi trafodion ac asedau net y Gronfa. Ystyrir ymrwymadau'r Gronfa ym mhrisiadau cyfnodol yr actiwari o'r Gronfa (y mwyaf diweddar ar 31 Mawrth 2016) ac fe'u hadlewyrchir yn lefelau cyfraniadau'r cyflogwyr a bennir gan y prisiad hwn, fel bydd y Gronfa yn gallu cwrdd â ymrwymadau'r dyfodol. Dangosir gwerth presennol actiwariaidd ar gyfer buddiannau a addawyd yn Nodyn 20.

NODIADAU AR GYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

NODYN I – DISGRIFIAD O'R GRONFA

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa") yn rhan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) ac fe'i gweinyddir gan Gyngor Gwynedd. Y Cyngor yw'r endid adrodd ar gyfer y Gronfa bensiwn hon. Crynodeb o'r Gronfa yw'r disgrifiad a ganlyn. Am fwy o fanylion, dylid cyfeirio at Adroddiad Blynyddol Cronfa Bensiwn Gwynedd 2018/19 a'r pwerau statudol sy'n tanategu'r cynllun, sef Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL).

a) Cyffredinol

Deddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 sy'n llywodraethu'r Gronfa. Gweinyddir y Gronfa yn unol â'r deddfau eilaidd a ganlyn:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosiannol, Arbedion a Gwelliant) 2014 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (fel y'i diwygiwyd).

Mae'n gynllun pensiwn budd-dal diffiniedig cyfrannol a weinyddir gan Gyngor Gwynedd i roi pensiynau a buddion eraill i weithwyr pensiyndwy Cyngor Gwynedd, dau awdurdod lleol arall a chyrrff ar yr atodlen, cyrrff a benderfynir a chyrrff eraill a ganiateir sydd o fewn cyn ardal Cyngor Sir Gwynedd. Nid yw athrawon, swyddogion yr heddlu a gweithwyr y gwasanaeth tân wedi'u cynnwys gan eu bod yn rhan o gynlluniau pensiwn cenedlaethol eraill. Mae'r Gronfa'n cael ei goruchwyllo gan y Pwyllgor Pensiynau, sef un o bwyllgorau Cyngor Gwynedd.

b) Aelodaeth

Mae bod yn aelod o'r CPLIL yn rhywbeth gwirfoddol ac mae gweithwyr yn rhydd i ddewis p'un a ydynt am ymuno â'r cynllun, parhau'n aelod o'r cynllun neu wneud eu trefniadau personol y tu allan i'r cynllun. Ymysg y sefydliadau sy'n cymryd rhan yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd mae:

- Cyrff ar yr atodlen, sy'n awdurdodau lleol a chyrrff tebyg ble mae gan eu staff hawl awtomatig i fod yn aelodau o'r Gronfa.
- Cyrff a benderfynir, sy'n gyngor dinas, tref neu gymuned. Mae ganddynt yr hawl i benderfynu os caiff eu gweithwyr ymuno â'r CPLIL ac i fabwysiadu'r penderfyniad yn unol â hynny.
- Cyrff a ganiateir, sy'n sefydliadau eraill sy'n cymryd rhan yn y Gronfa dan gytundeb mynediad rhwng y Gronfa a'r sefydliad perthnasol. Mae'r cyrrff a ganiateir yn cynnwys cyrrff gwirfoddol, elusennol a thebyg neu gontractwyr preifat sy'n ymgymryd â swyddogaeth awdurdod lleol wedi i'r swyddogaeth gael ei allanoli i'r sector preifat.

NODYN I – DISGRIFIAD O’R GRONFA (parhad)

Mae’r cyrff canlynol yn gyflogwyr gweithredol yn y Gronfa Bensiwn:

Cyrff ar yr Atodlen	
Cyngor Gwynedd	Parc Cenedlaethol Eryri
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Ysgol Bryn Eilian
Cyngor Sir Ynys Môn	Ysgol Emrys ap Iwan
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	Ysgol Pen y Bryn
Grŵp Llandrillo – Menai	Ysgol Uwchradd Eirias
GWE	NMWTRA
Cyrff a Benderfynir	
Cyngor Cymuned Llanllfni	Cyngor Tref Ffestiniog
Cyngor Dinas Bangor	Cyngor Tref Llandudno
Cyngor Tref Abergele	Cyngor Tref Llangefni
Cyngor Tref Bae Colwyn	Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Tref Biwmares	Cyngor Tref Towyn a Bae Cinmel
Cyngor Tref Caergybi	Cyngor Tref Tywyn
Cyngor Tref Caernarfon	Cyngor Tref Conwy
Cyngor Cymuned Trefriw	Cyngor Tref Llanfairfechan
Cyrff a Ganiateir	
Addysg Oedolion Cymru (CAG Coleg Harlech cynt)	Cymdeithas y Deillion Gogledd Cymru
CAIS	Gwasanaethau Gwirfoddol Conwy
Canolfan Cyngori Conwy	Gyrfaedd Cymru Gogledd Orllewin
Canolfan Cyngori Ynys Môn (hyd at 31/03/18)	Mantell Gwynedd
Cwmni Cynnal	Medrwn Môn
Cwmni'r Frân Wen	Menter Môn
Cydbwyllgor Claddu Caergybi	
Cyrff Cymunedol a Ganiateir	
Cartrefi Conwy	Cartrefi Cymunedol Gwynedd
Cyrff Trosglwyddai a Ganiateir	
ABM Catering	Caterlink
Superclean I	Dawnus (Aeth i ddwylo'r gweinyddwyr ar 15/03/19)

c) **Cyllid**

Mae’r buddion yn cael eu cyllido gan gyfraniadau ac enillion ar fuddsoddiadau. Mae aelodau gweithredol y Gronfa’n talu cyfraniadau yn unol â Rheoliadau CPLIL (Buddion, Aelodaeth a Chyfraniadau) 2007 ac maent yn amrywio o 2.75% i 12.5% o dâl pensynadwy’r aelod ar gyfer y flwyddyn ariannol oedd yn dod i ben ar 31 Mawrth 2019. Hefyd mae’r cyflogwyr yn gwneud cyfraniadau sy’n cael eu gosod yn seiliedig ar y prisiad actiwaraidd a gynhelir pob tair blynedd. Gweithredwyd cyfraniadau cyflogwr newydd ar gyfer y tair blynedd o 1 Ebrill 2017 i 31 Mawrth 2020 yn dilyn y prisiad actiwaraidd a wnaethpwyd ar 31 Mawrth 2016.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O’R GRONFA (parhad)

d) Buddion

Mae buddion pensiwn dan y CPLIL cyn 1 Ebrill 2014, yn seiliedig ar y tâl pensiynadwy terfynol a hyd y gwasanaeth pensiynadwy; gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth cyn 1 Ebrill 2008	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2008
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/80 x cyflog pensiynadwy terfynol.	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/60 x cyflog pensiynadwy terfynol.
Lwmp swm	Lwmp swm awtomatig o 3 x cyflog. Yn ogystal, gellir cyfnewid rhan o’r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o’r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

O 1 Ebrill 2014, daeth y cynllun yn gynllun cyfartaledd cyflog gyrfa. Gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2014
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/49 x cyfartaledd cyflog gyrfa wedi’i adbriso (CARE)
Lwmp Swm	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o’r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

Caiff pensiwn cronedig ei gynyddu'n flynyddol yn unol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

Darperir amrediad o fuddion eraill dan y cynllun yn cynnwys ymddeoliad cynnar, pensiynau anabledd a buddion marwolaeth. Am fwy o fanylion, cyfeiriwch at lawlyfr cynllun Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd ar gael gan Adran Pensiynau Cyngor Gwynedd.

Mae'r buddion yn gysylltiedig â mynegai er mwyn glynu at y raddfa chwyddiant cyfredol.

NODYN 2 – SAIL PARATOI

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ar gyfer blwyddyn ariannol 2018/19 a'i sefyllfa diwedd blwyddyn ar 31 Mawrth 2019. Mae'r cyfrifon wedi'u paratoi yn unol â'r Còd Ymarfer ar Gyfrifyddu mewn Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2018/19 sy'n seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh), fel y'u diwygiwyd ar gyfer sector cyhoeddus y DU.

Mae'r cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ac yn adrodd ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion pensiwn. Nid yw'r cyfrifon yn rhoi ystyriaeth i rwymedigaethau i dalu pensiynau a buddion sy'n ddyledus ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, na gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol. Gweler gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo, ble bo'u gwerth wedi'i gyfrifo'n seiliedig ar Safon Cyfrifo Genedlaethol (SCC) 19, yn Nodyn 20 y cyfrifon hyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL

Cyfrif y Gronfa – cydnabyddiaeth refeniw

a) Incwm o Gyfraniadau

Cyfrifir cyfraniadau arferol, gan weithwyr a chyflogwyr fel ei gilydd, yn seiliedig ar groniad ar y raddfa ganrannol a argymhellir gan actiwari'r gronfa yn y cyfnod cyflogres y maent yn perthyn iddo.

Mae cyfraniadau cyflogwyr i ddiffygion cronfeydd yn cael eu cyfrif ar y dyddiadau y maent yn daladwy dan atodlen cyfraniadau a osodwyd gan actwari y Gronfa, neu wrth eu derbyn os yw hynny'n digwydd cyn y dyddiad maent yn ddyledus.

Cyfrifir am gyfraniadau ychwanegol cyflogwyr a chyfraniadau straen pensiwn yn y cyfnod ble mae'r ymrwymadau dan sylw yn codi. Ystyrir bod unrhyw swm sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn, ond nad ydyw wedi'i dalu, yn ased ariannol cyfredol. Ystyrir bod unrhyw swm nad ydyw'n ddyledus nes flynyddoedd yn y dyfodol yn ased ariannol tymor hir.

b) Trosglwyddiadau o gynlluniau eraill ac i gynlluniau eraill

Mae'r gwerthoedd trosglwyddo'n cynrychioli'r symiau a dderbyniwyd ac a dalwyd yn ystod y flwyddyn i aelodau sydd naill ai wedi ymuno neu sydd wedi gadael y Gronfa yn ystod y flwyddyn ariannol ac maent yn cael eu cyfrifo yn unol â'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (gweler Nodiadau 9 a 11).

Mae trosglwyddiadau unigol i mewn i'r Gronfa ac allan ohoni'n cael eu gwneud yn seiliedig ar dderbyniion a thaliadau, ac fel arfer mae hyn yn digwydd pan dderbynnir neu pan ryddheir ymrwymadau aelod.

Cyfrifir am drosglwyddiadau i mewn i'r Gronfa gan aelodau sy'n dymuno defnyddio'r enillion o'u cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (gweler isod) i brynu buddion ar sail derbyniion ac maent wedi'u cynnwys dan Drosglwyddiadau i Mewn (gweler Nodyn 9).

Cyfrifir am drosglwyddiadau swmp (grŵp) yn seiliedig ar groniadau yn unol â thelerau'r cytundeb trosglwyddo.

c) Incwm buddsoddi

i) Incwm llog

Cydnabyddir incwm llog yng nghyfrif y Gronfa wrth iddo gronni, gan ddefnyddio'r gyfradd llog sy'n berthnasol i'r offeryn ariannol ar y dyddiad pan geir y llog neu ar darddiad y llog. Mae incwm yn cynnwys amorteiddiad unrhyw ddisgownt neu bremiwm, costau trafodi neu wahaniaethau eraill rhwng swm cario cychwynol yr offeryn a'i swm pan fo wedi aeddfedu sydd wedi'i gyfrifo yn seiliedig ar y raddfa llog perthnasol.

ii) Incwm difidend

Cydnabyddir incwm difidend ar y dyddiad pan fo'r cyfranddaliadau'n cael eu dyfynnu fel rhai cynddifidend. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iii) Dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno yn cynnwys eiddo

Cydnabyddir dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno ar y dyddiad pan maent yn cael eu cyflwyno. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISI'AU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

- iv) Newid yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad
Cydnabyddir newidiadau yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad fel incwm ac maent yn cynnwys yr holl elw/colledion a wireddwyd ac na wireddwyd yn ystod y flwyddyn.

Cyfrif y Gronfa – eitemau sy'n creu costau

d) Buddion sy'n daladwy

Mae'r buddion pensiwn a lwmp swm sy'n daladwy'n cynnwys yr holl symiau a wyddys eu bod yn daladwy ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Cyfeirir at unrhyw swm sy'n ddyledus ond nad ydyw wedi'i dalu yn y datganiad asedau net fel ymrwymadau cyfredol.

e) Trethiant

Mae'r Gronfa'n gynllun gwasanaeth cyhoeddus cofrestredig dan adran 1(1) Atodlen 36 Deddf Cyllid 2004 ac o ganlyniad mae'r llog a dderbynnir yn eithriedig rhag treth incwm y DU a rhag treth ar enillion cyfalaf ar yr enillion a geir o'r buddsoddiadau a werthir. Mae treth atal yn daladwy ar incwm a geir o fuddsoddiadau tramor yn y wlad ble maent yn tarddu, oni bai bod eithriad wedi'i ganiatáu. Cyfrifir am dreth anadferadwy fel cost i'r Gronfa fel mae'n codi.

f) Costau rheoli

Nid yw'r Côt yn gofyn am unrhyw ddadansoddiad o gostau gweinyddol y gronfa bensiwn. Fodd bynnag, er mwyn cael tryloywder gwell, mae'r Cyngor yn cyhoeddi costau rheoli'r gronfa bensiwn yn unol â chanllawiau CIPFA, *Accounting for Local Government Pension Scheme Management Costs*.

Costau gweinyddol

Cyfrifir am yr holl gostau gweinyddol ar sail croniadau. Mae holl gostau staff y tîm gweinyddu pensiynau'n cael eu codi'n uniongyrchol ar y Gronfa. Mae costau cysylltiol rheoli, llety a gorbenion eraill yn cael eu dosrannu i'r Gronfa yn unol â pholisi'r Cyngor.

Costau arolygu a llywodraethu

Cyfrifir am yr holl gostau arolygu a llywodraethu ar sail croniadau. Mae holl gostau staff, rheoli, llety a gorbenion eraill sy'n gysylltiedig â goruchwyllo a llywodraethu yn cael eu dosrannu i'r Gronfa yn unol â pholisi'r Cyngor.

Costau rheoli buddsoddiadau

Cyfrifir am yr holl gostau rheoli buddsoddiadau yn seiliedig ar groniad.

Cytunir ar ffioedd y rheolwyr buddsoddi a'r ceidwad allanol yn y mandadau perthnasol sy'n llywodraethu eu penodiadau. Yn fras, mae'r rhain yn seiliedig ar werth marchnad y buddsoddiadau dan eu rheolaeth ac felly maent yn cynyddu neu'n lleihau wrth i werth y buddsoddiadau hyn newid. Yn ogystal roedd y Gronfa wedi negodi gyda Fidelity International y dylai elfen o'u ffi fod yn gysylltiedig â'u perfformiad. Daeth y trefniant hwn i ben ar 30 Medi 2016, ac ers hynny mae'r ffi yn seiliedig ar werth marchnad y buddsoddiadau dan eu rheolaeth.

Mae cost derbyn cyngor ar fuddsoddiadau gan ymgynghorwyr allanol wedi'i gynnwys dan ffioedd rheoli buddsoddiadau.

Mae cyfran o gostau'r Cyngor sy'n gysylltiedig â'r amser a dreulir gan swyddogion yn rheoli buddsoddiadau yn cael ei godi ar y Gronfa.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISI'AU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Datganiad asedau net

g) Asedau ariannol

Mae asedau ariannol wedi'u cynnwys yn y datganiad asedau net yn seiliedig ar eu gwerth teg ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ased ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn cael yr ased. O'r dyddiad hwn, bydd y Gronfa'n cydnabod unrhyw elw neu golled a ddaw yn sgil newidiadau yng ngwerth teg yr ased.

Mae gwerth y buddsoddiadau fel sy'n ymddangos yn y datganiad asedau net wedi'u pennu fel a ganlyn:

- i) **Ecwiti**
Penderfynir gwerth buddsoddiad lle bo pris marchnad ar gael yn rhwydd ar sail dyfarniad y pris marchnad ar ddiwrnod olaf y cyfnod cyfrifo.
- ii) **Cerbydau buddsoddi wedi eu pwlio**
Mae cerbydau buddsoddi wedi eu pwlio yn cael eu prisio ar bris bid cau'r farchnad os yw prisiau bid a chynnig yn cael eu cyhoeddi; neu os mai dim ond un pris sydd ar gael, yna'r pris unigol adeg cau'r farchnad. Yn achos cerbydau buddsoddi wedi eu pwlio sydd yn gronfeydd cronïad, mae'r newid yng ngwerth y farchnad yn cynnwys incwm sydd yn cael ei ail-fuddsoddi yn y Gronfa, net o unrhyw dreth atal berthnasol.
- iii) **Ecwiti Preifat a Isadeiledd**
Caiff buddsoddiadau mewn cronfeydd ecwiti preifat a isadeiledd phartneriaethau cofrestredig heb eu dyfynnu eu prisio ar sail rhaniad y Gronfa o'r asedau net yn y Gronfa ecwiti preifat neu'r bartneriaeth gyfyngedig gan ddefnyddio'r datganiadau ariannol diweddaraf a gyhoeddir gan y rheolwyr buddsoddi priodol mewn cydymffurfïad ag arweiniad SAARh. Mae'n bwysig adnabod natur oddrychol uchel o bennu gwerth teg ar fuddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd. Maent yn reddfod seiliedig ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych ymlaen ac sy'n cynnwys nifer fawr o ffactorau.

h) Trafodion arian tramor

Mae difidendau, llog a phryniannau a gwerthiannau buddsoddiadau mewn arian tramor wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar y cyfraddau cyfredol ar y farchnad ar ddyddiad y trafodion. Defnyddir cyfraddau cyfnewid cyfredol ar y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn i gyfrifo gwerth balansau arian parod a ddelir mewn cyfrifon banc arian tramor, gwerth buddsoddiadau tramor ar y farchnad a gwerthiannau sy'n aros ar ddiwedd y cyfnod adrodd.

i) Arian a chywerthoedd arian

Mae arian parod yn cynnwys arian parod sydd ar gael ac adneuon ar alw. Mae'r hyn a ddisgrifir fel 'Cyfwerth ag Arian Parod' yn cael eu diffinio fel buddsoddiadau byrdymor, hylifol iawn y gellir eu trosglwyddo'n arian parod yn rhwydd, ac nad oes llawer o risg y bydd eu gwerth yn newid.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIÄU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

j) Ymrwymadau ariannol

Mae'r Gronfa'n cydnabod ymrwymadau ariannol fel gwerth teg ohonynt ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ymrwymadau ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn agored i'r ymrwymiad. O'r dyddiad hwn, bydd y Gronfa'n cydnabod unrhyw enillion neu golledion a ddaw yn sgil newidiadau yng ngwerth teg yr ymrwymiad.

k) Gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo

Asesir gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo yn deirblynyddol gan actiwari'r Gronfa yn unol â gofynion SCCI9 a'r safonau actiwaraidd perthnasol.

Fel y caniateir dan SCC26, mae'r Gronfa wedi dewis datgelu gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo drwy gynnwys hysbysiad yn y datganiad asedau net (Nodyn 20).

l) Cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn darparu cynllun cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (AVC) ar gyfer ei aelodau ac mae asedau'r cynllun hwnnw'n cael eu buddsoddi ar wahân i asedau'r Gronfa Bensiwn. Mae tair cronfa AVC. Delir y cronfeydd hyn gyda Clerical Medical, The Equitable Life Assurance Society a Standard Life. Mae'r darparwyr AVC yn diogelu buddion ychwanegol ar sail prynu arian ar gyfer yr aelodau hynny sy'n dewis talu cyfraniadau ychwanegol gwirfoddol. Mae pob aelod sy'n cymryd rhan yn y trefniadau hyn yn derbyn datganiad blynyddol hyd at 31 Mawrth yn cadarnhau'r symiau a ddelir yn eu cyfrif a'r newidiadau yn ystod y flwyddyn.

Nid yw AVCs yn cael eu cynnwys yn y cyfrifon, yn unol ag adran 4(2)(b) Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (OS 2009/3093); yn hytrach fe'u datgelir fel nodyn (Nodyn 23).

NODYN 4 – DYFARNIADAU ALLWEDDOL WRTH WEITHREDU POLISIÄU CYFRIFO

Buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith heb eu dyfynnu

Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith yn seiliedig yn bennaf ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych tua'r dyfodol sy'n cynnwys sawl ffactor. Mae rheolwyr buddsoddi'n pennu gwerth buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu ac is adeiladwaith gan ddefnyddio canllawiau sydd wedi'u gosod gan safon cyfrifo SAARh. Roedd gwerth y gwarantau preifat heb eu dyfynnu ar 31 Mawrth 2019 yn £145.6 miliwn (£104.3 miliwn ar 31 Mawrth 2018).

Ymrwymadau'r gronfa bensiwn

Cyfrifir ymrwymadau'r gronfa bensiwn pob tair blynedd gan yr actiwari sydd wedi'i benodi, a darperir diweddariadau blynyddol yn ystod y blynyddoedd rhwng pob prisiad. Mae'r fethodoleg a ddefnyddir yn unol â chanllawiau cymeradwy ac yn unol ag SCCI9. Mae'r rhagdybiaethau sy'n tanategu'r prisiadau yn cael eu cytuno gyda'r actiwari a cheir crynodeb ohonynt yn Nodyn 19. Mae'r amcangyfrif hwn yn destun amrywiaethau arwyddocaol yn seiliedig ar newidiadau i'r rhagdybiaethau gwaelodol.

NODYN 5 – RHAGDYBIAETHAU A WNEIR AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU PWYSIG ERAILL SY’N RHOI ANSICRWYDD WRTH AMCANGYFRIFO

Wrth baratoi datganiadau ariannol, mae gofyn i'r rheolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau sy'n effeithio ar y symiau yr adroddir arnynt yn y cyfrifon. Amcangyfrifir a rhagdybiaethir drwy roi ystyriaeth i brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, gan na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai'r gwir ganlyniadau fod yn bur wahanol i'r rhagdybiaethau a'r amcangyfrifon.

Mae'r eitemau yn y datganiad asedau net ar 31 Mawrth 2019, ble mae risg arwyddocaol o amrywiaethau materol yn y flwyddyn ariannol i ddod, fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw'r gwir ganlyniadau'n wahanol i'r rhagdybiaethau
Ecwiti preifat ac is adeiladwaith	Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith yn cael ei bennu'n unol âg arweiniad y British Venture Capital Association. Nid yw'r buddsoddiadau hyn yn cael eu rhestru'n gyhoeddus ac fel y cyfryw, mae elfen o amcangyfrif yn gysylltiedig â'r prisiad.	Mae cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith yn y datganiadau ariannol yn £145.6 miliwn. Mae risg bod y buddsoddiad wedi'i nodi'n rhy isel neu'n rhy uchel yn y cyfrifon.

NODYN 6 – DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD ADRODD

Ar 10 Ebrill 2019 cytunodd arweinwyr yr UE i ymestyn erthygl 50 a allai oedi'r dyddiad y bydd y DU yn gadael yr UE tan 31 Hydref 2019. Er nad oes llawer o gytundeb ar delerau cytundeb ymadael terfynol, mae'n debygol y bydd goblygiadau tymor hir a thymor byr i unrhyw benderfyniad. Mae swyddogion a Phwyllgor y Gronfa Bensiwn yn parhau i fonitro datblygiadau'n ofalus, gan gynnwys yr effaith ddisgwyliedig ar rwymedigaethau'r Gronfa a'i phortffolio buddsoddi.

NODYN 7 – CYFRANIADAU

Yn ôl categori

2017/18		2018/19
£'000		£'000
15,930	Cyfraniadau Gweithwyr/Aelodau	17,003
	Cyfraniadau Cyflogwyr :	
47,186	• Cyfraniadau arferol	50,821
19,186	• Cyfraniadau adfer diffyg	106
66,372	Cyfanswm Cyfraniadau Cyflogwyr	50,927
82,302	Cyfanswm Cyfraniadau Derbyniadwy	67,930

Yn ôl math o gyflogwr

2017/18		2018/19
£'000		£'000
29,868	Cyngor Gwynedd	22,410
48,301	Cyrff eraill ar yr atodlen	40,980
1,674	Cyrff a ganiateir	2,000
1,957	Cyrff cymunedol a ganiateir	1,953
206	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	247
242	Cyrff a benderfynir	268
54	Cronfa gaeedig*	72
82,302		67,930

*Cronfa gaeedig - Dyma'r cyfraniadau a dderbyniwyd gan Bwyllgor Llysoedd Ynadon Gogledd Cymru a Theatr Ardudwy yn ystod y flwyddyn a oedd yn arfer bod yn gyrff a ganiateir ond bellach sydd yn gronfa gaeedig.

NODYN 8 – INCWM ARALL

2017/18		2018/19
£'000		£'000
1	Llôg ar Gyfraniadau Gohiriedig	1
1	Incwm ar Gyfrifo Ysgariad	5
1	Incwm am Gyfrifo Gwerth Trosglwyddo	0
3		6

NODYN 9 – TROSGLWYDDIADAU I MEWN O GRONFEYDD PENSIWN ERAILL

2017/18		2018/19
£'000		£'000
4,360	Trosglwyddiadau unigol	3,007
4,360		3,007

NODYN 10 – BUDDION A DALWYD

Yn ôl categori

2017/18		2018/19
£'000		£'000
42,708	Pensiynau	45,278
9,670	Cymudiad a buddion ymddeol lwmp swm	11,949
1,533	Buddion marwolaeth – lwmp swm	1,986
53,911		59,213

Yn ôl math o gyflogwr

2017/18		2018/19
£'000		£'000
15,454	Cyngor Gwynedd	16,494
26,173	Cyrff eraill ar yr atodlen	30,510
1,615	Cyrff a ganiateir	1,467
812	Cyrff cymunedol a ganiateir	963
42	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	61
70	Cyrff a benderfynir	225
9,745	Cronfa gaeedig	9,493
53,911		59,213

NODYN 11 – TALIADAU I RAI SY’N YMADAEL

2017/18		2018/19
£'000		£'000
	Ad-daliadau i aelodau sy’n ymadael â’r gwasanaeth	
143	llai ad-daliadau treth	139
	Taliadau i aelodau sy’n ymuno â chynllun y	
5	wladwriaeth	2
0	Trosglwyddiadau grŵp	984
2,158	Trosglwyddiadau unigol	2,003
2,306		3,128

Roedd y trosglwyddiad grŵp yn 2018/19 i’r Asiant Cefnfyrrdd Gogledd â Chanolbarth Cymru.

NODYN 12 – COSTAU RHEOLI

2017/18		2018/19
£'000		£'000
1,261	Costau gweinyddol	1,311
12,046	Costau rheoli buddsoddiadau (Nodyn 14)	13,283
60	Costau arolygaeth a llywodraethu	65
13,367		14,659

Paratowyd y dadansoddiad hwn o gostau rheoli Cronfa Pensiwn Gwynedd yn ystod y cyfnod yn unol â chanllawiau CIPFA.

NODYN 13 – COSTAU GWEINYDDOL, AROLYGIAETH A LLYWODRAETHU

2017/18		2018/19
£'000		£'000
	Costau gweinyddol	
514	Costau staff uniongyrchol	504
264	Costau uniongyrchol eraill	320
357	Gwasanaethau cefnogol, yn cynnwys TG	357
34	Ffioedd archwilio allanol	35
92	Ffioedd actiwaraid	95
1,261		1,311
	Costau arolygaeth a llywodraethu	
60	Pwyllgor Pensiynau a'r Bwrdd Pensiwn Lleol	65
1,321		1,376

Mae'r costau gweinyddol yn cynnwys y symiau a godir ar y Gronfa Bensiwn gan Gyngor Gwynedd am gostau staff, gwasanaethau cefnogol a llety. Gweler manylion pellach yn Nodyn 24.

NODYN 14 – COSTAU RHEOLI BUDDSODDIADAU

2017/18		2018/19
£'000		£'000
11,933	Ffioedd rheoli	13,166
50	Ffioedd gwarchodaeth	56
8	Gwasanaeth monitro perfformiad	13
55	Ffioedd ymgynghoriaeth buddsoddi	48
12,046		13,283

Mae'r ffioedd rheoli uchod yn cynnwys yr holl ffioedd rheoli buddsoddiad a grëwyd yn uniongyrchol gan y Gronfa, yn cynnwys y ffioedd a godwyd ar gronfeydd buddsoddi wedi'u cyfuno.

Mae'r costau rheoli buddsoddiad yn 2017/18 yn cynnwys £22,562 mewn perthynas â ffioedd sy'n gysylltiedig â pherfformiad a dalwyd i un o reolwyr buddsoddi'r Gronfa. Ni thalwyd dim ffioedd sy'n gysylltiedig â pherfformiad yn ystod 2018/19. Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol a ddaw yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau. Caiff y rhain eu hadlewyrchu yng nghostau prynu buddsoddiadau ac yn yr enillion a geir wrth werthu buddsoddiadau (gweler Nodyn 16a).

NODYN 15 – INCWM BUDDSODDI

2017/18		2018/19
£'000		£'000
7,662	Difidendau ecwiti	6,309
544	Incwm ecwiti preifat	1,090
1,201	Is adeiladwaith	126
5,256	Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	6,241
492	Llog ar adneuron arian parod	198
15,155	Cyfanswm cyn trethi	13,964

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd dri chyfrif banc sy'n cael eu dal fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian dros ben sy'n cael ei ddal yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi yn ddyddiol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, sy'n seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa yn ystod y flwyddyn.

Mae gan y Gronfa Bensiwn gyfrif Ewro i ymdrin â derbyniadau a thaliadau mewn Ewros ac i leihau'r nifer a chostau cyfnewid trafodion.

NODYN 16 – BUDDSODDIADAU

2017/18		2018/19
£'000		£'000
	Asedau buddsoddi	
337,188	Ecwiti	0
1,412,705	Cerbydau buddsoddi wedi eu pwlio	1,908,982
76,137	Ecwiti preifat	107,218
28,173	Is adeiladwaith	38,395
1,854,203		2,054,595
44,352	Adneuron arian parod	538
5,432	Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	0
1,903,987	Cyfanswm asedau buddsoddi	2,055,133
	Ymrwymadau buddsoddi	
(4,690)	Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	(123)
(4,690)	Cyfanswm ymrwymadau buddsoddi	(123)
1,899,297	Asedau buddsoddi net	2,055,010

Nodyn 16a – Cysoni symudiadau mewn buddsoddiadau a deilliadau

2018/19	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2018	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia- nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2019
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ecwiti	337,188	115,778	(489,524)	36,558	0
Cerbydau buddsoddi wedi eu pwlio	1,412,705	631,601	(216,255)	80,931	1,908,982
Ecwiti preifat / Is adeiladwaith	104,310	43,758	(11,401)	8,946	145,613
	1,854,203	791,137	(717,180)	126,435	2,054,595
Adneuon arian parod	44,352			31	538
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	5,432				0
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(4,690)				(123)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				9,194	
Asedau buddsoddi net	1,899,297			135,660	2,055,010

2017/18	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2017	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia- nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2018
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ecwiti	345,284	79,717	(89,912)	2,099	337,188
Cerbydau buddsoddi wedi eu pwlio	1,342,335	153,278	(108,389)	25,481	1,412,705
Ecwiti preifat / Is adeiladwaith	110,076	15,913	(27,847)	6,168	104,310
	1,797,695	248,908	(226,148)	33,748	1,854,203
Adneuon arian parod	49,248			188	44,352
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	630				5,432
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(235)				(4,690)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				7,822	
Asedau buddsoddi net	1,847,338			41,758	1,899,297

Cynhwysir costau trafodion, fel comisiwn, treth stamp a ffioedd trafodion eraill, yng nghost y pryniant a derbyniadau gwerthiant. Cyfanswm costau trafodion yn ystod y flwyddyn oedd £165,628 (2017/18 £103,937). Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau.

Nodyn 16b – Dadansoddiad o fuddsoddiadau

31 Mawrth 2018 £'000		31 Mawrth 2019 £'000	
337,188	Ecwiti		0
961,611	Cronfa Ecwiti		1,444,431
292,050	Cronfa Llog Sefydlog		285,250
159,044	Cronfeydd Buddsoddiadau Eiddo		179,301
76,137	Ecwiti preifat		107,218
28,173	Is adeiladwaith		38,395
1,854,203			2,054,595

Buddsoddiadau fesul rheolwr buddsoddi

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2018 £'000			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2019 £'000		
	%			%	
618,768	32.6	BlackRock	656,138	31.9	
384,762	20.3	Fidelity	192,395	9.4	
292,053	15.4	Insight	285,254	13.9	
50,372	2.6	Lothbury	61,073	3.0	
104,310	5.5	Partners Group	145,614	7.1	
18,149	1.0	Threadneedle	20,862	1.0	
48,604	2.5	UBS	50,182	2.4	
382,279	20.1	Veritas	411	0.0	
0	0.0	Partneriaeth Pensiwn Cymru	643,081	31.3	
1,899,297	100.0		2,055,010	100.0	

Mae'r buddsoddiadau a ganlyn yn cynrychioli mwy na 5% o asedau net y cynllun:

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2018 £'000			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2019 £'000		
	%	Buddsoddiadau		%	
324,729	15.6	Aquila Life UK Equity Index Fund	324,729	15.6	
0	0	LF Wales PP Global Opportunities Equity Fund	322,200	15.5	
0	0	LF Wales PP Global Opportunities Equity Fund	285,253	15.4	
292,053	15.4	LDI Solutions Plus Bonds	285,251	13.7	
337,295	15.7	Fidelity Institutional Select Global Equity	142,648	7.1	
129,689	15.0	Aquila Life Global Dev Fundamental Fund	139,699	6.7	

Nodyn 16c – Benthycia stoc

Mae'r Datganiad Strategaeth Buddsoddi yn nodi y caniateir benthycia stoc yn amodol ar ganiatâd penodol. Ar hyn o bryd, nid yw'r gronfa'n benthycia unrhyw stoc.

NODYN 17 – OFFERYNNAU ARIANNOL

Nodyn 17a – Dosbarthiad offerynnau ariannol

Mae polisiâu cyfrifo'n disgrifio sut mae gwahanol ddsbarthiadau o asedau offerynnau ariannol yn cael eu mesur a sut mae incwm a chostau, yn cynnwys enillion a cholledion gwerth teg, yn cael eu cydnabod. Mae'r tabl a ganlyn yn dadansoddi'r symiau cario o asedau ag ymrwymadau ariannol fesul categori a phennawd datganiad asedau net. Ni ail-ddosbarthwyd unrhyw asedau ariannol yn ystod y cyfnod cyfrifo.

Fel ar 31 Mawrth 2018			Fel ar 31 Mawrth 2019		
Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Benthyciadau a derbyniadau	Cost ymrwymadau ariannol	Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Benthyciadau a derbyniadau	Cost ymrwymadau ariannol
£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol					
337,188			0		
1,412,705			1,908,982		
76,137			107,218		
28,173			38,395		
	79,923			23,151	
	1,468			0	
	11,019			6,613	
1,854,203	92,410	0	2,054,595	29,764	0
Ymrwymadau ariannol					
		(8,638)			(3,012)
		(8,638)	0	0	(3,012)
1,854,203	92,410	(8,638)	2,054,595	29,764	(3,012)

Nodyn 17b - Enillion a cholledion net ar offerynnau ariannol

31 Mawrth 2018		31 Mawrth 2019	
Gwerth teg		Gwerth teg	
£'000		£'000	
Asedau ariannol			
33,748	Gwerth teg drwy elw a cholled	126,435	
188	Benthyciadau a derbyniadau	31	
33,936	Cyfanswm yr asedau ariannol	126,466	
Ymrwymadau ariannol			
0	Gwerth teg drwy elw a cholled	0	
0	Cost ymrwymadau ariannol	0	
0	Cyfanswm yr ymrwymadau ariannol	0	
33,936	Asedau ariannol net	126,466	

Nodyn 17c – Gwerth teg offerynnau ag ymrwymiadau ariannol

Mae'r tabl isod yn crynhoi gwerth cario'r asedau ariannol a'r ymrwymiadau ariannol fesul dosbarth o offeryn o'i gymharu â'u gwerth teg.

31 Mawrth 2018			31 Mawrth 2019	
Gwerth cario	Gwerth teg		Gwerth cario	Gwerth teg
£'000	£'000		£'000	£'000
Asedau ariannol				
1,210,252	1,854,203	Gwerth teg drwy elw a cholled	1,532,175	2,054,595
92,372	92,410	Benthyciadau a derbyniadau	29,764	29,764
1,302,624	1,946,613	Cyfanswm yr asedau ariannol	1,561,939	2,084,359
Ymrwymiadau ariannol				
(4,675)	(4,690)	Gwerth teg drwy elw a cholled	(123)	(123)
(3,948)	(3,948)	Cost ymrwymiadau ariannol	(2,889)	(2,889)
(8,623)	(8,638)	Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol	(3,012)	(3,012)
1,294,001	1,937,975	Asedau ariannol net	1,558,927	2,081,347

Nid yw'r Gronfa wedi ymrwymo i unrhyw warantau ariannol sydd angen cyfrifo amdanynt fel offerynnau ariannol.

Nodyn 17d – Prisiad gwerth teg yr offerynnau ariannol sy'n cael eu cario

Mae prisiad yr offerynnau ariannol wedi'i ddosbarthu'n dri lefel, yn unol ag ansawdd a dibynadwyedd y wybodaeth a ddefnyddiwyd i bennu gwerthoedd teg.

Lefel 1

Offerynnau ariannol Lefel 1 yw rhai ble mae eu gwerth teg wedi'i bennu drwy ddefnyddio prisiau wedi'u dyfynnu a heb eu haddasu ar farchnadoedd gweithredol am asedau neu rwymedigaethau cyfwerth. Mae cynhyrchion sydd wedi'u dosbarthu fel rhai Lefel 1 yn cynnwys ecwiti wedi'u dyfynnu, gwarantau sefydlog wedi'u dyfynnu, gwarantau cysylltiedig â mynegai wedi'u dyfynnu ac ymddiriedolaethau uned. Mae'r buddsoddiadau a restrir yn cael eu harddangos am y pris a gynigwyd amdanynt. Mae gwerth y pris a gynigir am y buddsoddiad yn seiliedig ar ddyfyniad marchnad cynigion y farchnad stoc dan sylw.

Lefel 2

Mae offerynnau ariannol Lefel 2 yn rhai ble nad oes prisiau'r farchnad wedi'u dyfynnu ar gael; er enghraifft, pan fo offeryn yn cael ei fasnachu mewn marchnad nad yw'n cael ei hystyried yn un weithredol, neu pan ddefnyddir technegau prisio i bennu gwerth teg a ble mae'r technegau hyn yn defnyddio mewnbwn sy'n seiliedig i raddau helaeth ar ganfyddiadau data'r farchnad.

Lefel 3

Mae offerynnau ariannol Lefel 3 yn rhai ble nad yw o leiaf un mewnbwn a allai gael effaith sylweddol ar brisiad yr offeryn yn seiliedig ar ganfyddiadau data'r farchnad. Gallai offerynnau o'r fath gynnwys buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu a chronfa o gronfeydd rhagfantoli, sy'n cael eu prisio gan ddefnyddio technegau prisio amrywiol sy'n gofyn am ddyfarniadau sylweddol wrth bennu rhagdybiaethau priodol.

Nodyn 17d – Prisiad gwerth teg yr offerynnau ariannol sy'n cael eu cario (parhad)

Mae gwerth y buddsoddiad mewn ecwiti preifat yn seiliedig ar brisiadau a ddarparwyd gan bartneriaid cyffredinol y cronfeydd ecwiti preifat y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi buddsoddi ynddynt. Paratoir y prisiadau hyn yn unol â'r *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines*, sy'n dilyn egwyddorion priso'r SAARh ac US GAAP.

Mae'r tabl a ganlyn yn rhoi dadansoddiad o asedau ag ymrwmiadau ariannol y gronfa pensiwn wedi'i grwpio i Lefelau 1 i 3, yn seiliedig ar y lefel sy'n cael ei rhagweld fel gwerth teg.

Gwerth ar 31 Mawrth 2019	Pris y	Gan ddefnyddio	Gan ddefnyddio	Cyfanswm
	farchnad a	canfyddiadau	mewnbwn sylweddol	
	ddyfynnwyd	am y mewnbwn	ble na cheir	
	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	
	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol				
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	0	1,797,728	256,867	2,054,595
Benthyciadau a derbyniadau	29,764	0	0	29,764
Cyfanswm yr asedau ariannol	29,764	1,797,728	256,867	2,084,359
Ymrwmiadau ariannol				
Ymrwmiadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	0	(123)	0	(123)
Cost ymrwmiadau ariannol	(2,889)	0	0	(2,889)
Cyfanswm yr ymrwmiadau ariannol	(2,889)	(123)	0	(3,012)
Asedau ariannol net	26,875	1,797,605	256,867	2,081,347

Gwerth ar 31 Mawrth 2018	Pris y	Gan ddefnyddio	Gan ddefnyddio	Cyfanswm
	farchnad a	canfyddiadau	mewnbwn sylweddol	
	ddyfynnwyd	am y mewnbwn	ble na cheir	
	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	
	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol				
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	332,498	1,318,419	203,286	1,854,203
Benthyciadau a derbyniadau	92,410	0	0	92,410
Cyfanswm yr asedau ariannol	424,908	1,318,419	203,286	1,946,613
Ymrwmiadau ariannol				
Ymrwmiadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	0	(4,690)	0	(4,690)
Cost ymrwmiadau ariannol	(3,948)	0	0	(3,948)
Cyfanswm yr ymrwmiadau ariannol	(3,948)	(4,690)	0	(8,638)
Asedau ariannol net	420,960	1,313,729	203,286	1,937,975

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL

Risg a rheoli risg

Prif risg hirdymor y Gronfa yw y bydd asedau'r Gronfa'n annigonol i ymdrin â'i hymrwymiaadau (h.y. y buddion a gafodd eu haddo i aelodau sy'n daladwy). Felly, nod rheoli risg buddsoddi yw lleihau'r risg o weld gostyngiad cyffredinol yng ngwerth y Gronfa a gwneud y mwyaf o'r cyfle i wneud enillion ar draws portffolio'r Gronfa yn ei gyfanrwydd. Mae'r Gronfa'n cyflawni hyn drwy amrywio'i asedau fel ei fod yn cadw lefel risg y farchnad y mae'n agored iddo ar lefel dderbyniol. Yn ogystal, mae'r Gronfa'n rheoli ei risg o hylifedd i sicrhau bod digon o hylifedd ar gael i fodloni llif arian rhagweladwy'r Gronfa. Mae'r Cyngor yn rheoli'r risgiau buddsoddi hyn fel rhan o'i raglen gyffredinol i reoli risg y Gronfa Bensiwn.

Y Pwyllgor Pensiynau sy'n gyfrifol am strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae rhaglen reoli risg gyffredinol y Gronfa Bensiwn yn canolbwyntio ar ba mor anwadal yw'r marchnadoedd ariannol ac yn ceisio isafu'r effeithiau andwyol posib ar yr adnoddau sydd ar gael i dalu pensiynau. Mae'r Datganiad Strategaeth Gyllido a gynhyrchwyd gan yr Awdurdod Gweinyddu ar y cyd ag Actiwari'r Gronfa yn nodi sut bydd hydaledd a risg yn cael eu rheoli mewn perthynas ag ymrwymiaadau. Mae'r Awdurdod Gweinyddu wedi cynhyrchu'r Datganiad Strategaeth Gyllido hwn gan roi ystyriaeth gyffredinol i lefel y risg yn y polisi buddsoddi sydd wedi'i nodi yn y Datganiad Egwyddorion Buddsoddi a gyhoeddwyd dan Reoliad 12 Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (y Rheoliadau Buddsoddi) a'r polisi cyllido sydd wedi'i nodi yn y Datganiad hwn. Bydd yr Awdurdod Gweinyddu'n parhau i adolygu'r ddwy ddogfen i sicrhau bod y proffil risg cyffredinol yn parhau'n briodol.

a) Risg y farchnad

Risg y farchnad yw'r risg o golledion yn sgil amrywiad ym mhrisiau ecwiti a nwyddau, llog, cyfraddau cyfnewid arian tramor a gwasgariad credyd. Mae'r Gronfa'n agored i risg y farchnad yn sgil ei weithgareddau buddsoddi, yn enwedig drwy'r ecwiti mae'n eu dal. Mae lefel y risg yn dibynnu ar amgylchiadau'r farchnad, disgwyliadau o ran prisiau yn y dyfodol, newidiadau mewn enillion a'r gymysgedd o asedau.

Nod strategaeth rheoli risg y Gronfa yw adnabod a rheoli risgiau'r farchnad i'r Gronfa o fewn paramedrau derbyniol, tra gwneud y mwyaf o'r enillion a geir wrth gymryd risg.

Yn gyffredinol, rheolir anweddolrwydd gormodol yn risg y farchnad drwy amrywio'r portffolio yn ddaearyddol ac o ran sectorau diwydiant a gwarantau unigol. I leihau risg y farchnad, mae'r Cyngor a'i ymgynghorwyr buddsoddi'n monitro cyflwr y farchnad a dadansoddiadau meincnod yn briodol.

Mae'r Gronfa'n rheoli'r risgiau hyn mewn dwy ffordd:

- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risg y farchnad yn cael ei fonitro drwy ddadansoddi ffactorau risg i sicrhau bod y risg yn parhau o fewn lefelau goddefol;
- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risgiau penodol yn cael ei gyfyngu drwy bennu risgiau penodol goddefol ar gyfer buddsoddiadau unigol.

Risg prisiau eraill

Mae risg prisiau eraill yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth offeryn ariannol yn amrywio o ganlyniad i newid ym mhris y farchnad (ac eithrio'r risgiau sy'n codi o risg cyfradd llog neu risg cyfradd cyfnewid arian tramor), boed y newidiadau'n cael eu hachosi gan ffactorau sy'n benodol i'r offeryn unigol neu'r sawl a'i cyflwynodd neu ffactorau sy'n effeithio ar bob offeryn o'r fath yn y farchnad.

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r Gronfa'n agored i risg prisiau cyfranddaliadau. Mae hyn yn codi o fuddsoddiadau a ddelir gan y Gronfa ble bo ansicrwydd ynghylch eu pris yn y dyfodol. Mae pob buddsoddiad gwarantau yn cyflwyno risg o golli cyfalaf. Ac eithrio cyfranddaliadau a werthir am bris is, pennir y risg fwyaf sy'n deillio o offerynnau ariannol gan werth teg yr offerynnau ariannol. Mae'r colledion posib yn sgil cyfranddaliadau a werthir am bris is yn anghyfyngedig.

Mae rheolwyr buddsoddi'r Gronfa'n lliniaru'r perygl pris hwn trwy amrywio a dewis gwarantau a theclynnau ariannol eraill sy'n cael eu monitro gan y Cyngor i sicrhau ei fod o fewn y cyfyngiadau a nodir yn strategaeth y Gronfa fuddsoddi.

Risg prisiau eraill – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol a'r enillion ar fuddsoddiadau a ddisgwylir yn ystod y flwyddyn ariannol, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r Cyngor wedi pennu bod y newidiadau a ganlyn yn risg pris y farchnad yn rhesymol bosib ar gyfer cyfnod adrodd 2018/19.

Gan ddilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol ar enillion ar fuddsoddiadau, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi y Gronfa, mae newidiadau pris posib wedi cael eu pennu ar gyfer y gwahanol categorïau o asedau sy'n cael ei ddal gan y Gronfa. Mae'r cyfraddau i'w defnyddio ar gyfer categorïau asedau'r Gronfa fel a ganlyn:

Math o ased	Newid posib yn y farchnad (+/-)	
	31 Mawrth 2018	31 Mawrth 2019
	%	%
Ecwiti'r DU	16.8	16.6
Ecwiti Byd-eang	17.9	16.9
Ecwiti Preifat	28.3	28.3
Incwm Sefydlog	2.8	3.0
Buddsoddiadau Amgen (Isadeiladedd)	20.1	20.1
Eiddo	14.3	14.3
Arian	0.0	0.0
Y Gronfa Gyfan	12.6	12.3

Mae'r anweddolrwydd a nodir uchod yn gyson ag un gwyrriad safonol yn newid gwerth yr asedau dros y tair blynedd ddiweddaraf. Mae'r dadansoddiad yn tybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid arian tramor a chyfraddau llog, yn parhau'r un fath.

NODYN 18 – NATUR A GRADDAFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Pe byddai pris buddsoddiadau'r Gronfa ar y farchnad wedi cynyddu/gostwng yn unol â'r uchod, byddai'r newid ym mhreis y farchnad yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion wedi bod fel a ganlyn:

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2019 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Cronfeydd Ecwiti wedi eu pwlio	1,444,431	16.8	1,687,566	1,201,297
Ecwiti Preifat	107,218	28.3	137,561	76,875
Incwm Sefydlog wedi eu pwlio	285,250	3.0	293,808	276,693
Buddsoddiadau Amgen (Isadeiladedd)	38,395	20.1	46,112	30,678
Cronfeydd Eiddo wedi eu pwlio	179,301	14.3	204,941	153,661
Arian	26,752	0.0	26,752	26,752
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	2,081,347	12.6*	2,343,597	1,819,098

* Mae gwerth yr holl gronfa yn y tabl uchod yn seiliedig ar 12.6% yn hytrach na cyfanswm y math o asedau unigol.

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2018 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Cronfeydd Ecwiti wedi eu pwlio	1,298,799	17.6	1,527,528	1,070,060
Ecwiti Preifat	76,137	28.3	97,684	54,590
Incwm Sefydlog wedi eu pwlio	292,050	2.8	300,227	283,873
Buddsoddiadau Amgen (Isadeiladedd)	28,173	20.1	33,837	22,511
Cronfeydd Eiddo wedi eu pwlio	159,044	14.3	181,787	136,300
Arian	44,352	0.0	44,352	44,352
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	1,898,555	12.6*	2,137,773	1,659,337

* Mae gwerth yr holl gronfa yn y tabl uchod yn seiliedig ar 12.6% yn hytrach na cyfanswm y math o asedau unigol.

Risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn asedau ariannol yn bennaf er mwyn cael enillion ar fuddsoddiadau. Mae'r buddsoddiadau hyn yn agored i risgiau cyfraddau llog, sy'n cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau llog y farchnad.

Mae cyfradd llog y Gronfa'n cael ei monitro'n gyson, yn unol â strategaeth rheoli risg y Gronfa, yn cynnwys monitro pa mor agored ydyw i'r cyfraddau llog ac asesiad o'r gwir gyfraddau llog yn erbyn y meincnodau perthnasol.

Gweler pa mor agored yn uniongyrchol yw'r Gronfa i newidiadau mewn cyfraddau llog fel ar 31 Mawrth 2018 a 31 Mawrth 2019 isod. Mae'r ffigyrau isod yn cyflwyno'r gyfradd llog yn seiliedig ar werth teg yr asedau ariannol gwaelodol:

Math o ased	Fel ar 31 Mawrth 2018 £'000	Fel ar 31 Mawrth 2019 £'000
Arian a chyfwerthoedd arian	37,038	22,614
Balansau arian parod	44,352	538
Incwm Sefydlog wedi eu pwlio	292,050	285,251
Cyfanswm	373,440	308,403

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Dadansoddiad sensitifrwydd risg cyfraddau llog

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall cyfraddau llog amrywio ac effeithio ar incwm i'r Gronfa a gwerth yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion. Mae newid 1% mewn cyfraddau llog yn gyson â lefel y sensitifrwydd a ddefnyddiwyd fel rhan o strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae'r dadansoddiad isod yn rhagdybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid, yn parhau'n gyson, ac mae'n dangos yr effaith yn ystod y flwyddyn ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion o newid o +/- 1% mewn cyfraddau llog:

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2019 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		+1%	-1%
Arian a chyfwerthoedd arian	22,614	226	(226)
Balansau arian parod	538	5	(5)
Incwm Sefydlog wedi eu pwlio *	285,251	34,230	(34,230)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	308,403	34,461	(34,461)

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2018 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		+1%	-1%
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb	37,038	370	(370)
Balansau arian parod	44,352	444	(444)
Incwm Sefydlog wedi eu pwlio *	292,050	2,658	(2,658)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	373,440	3,472	(3,472)

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Minimol fyddai'r effaith wedi bod o newid 1% mewn cyfraddau llog ar y llog a dderbyniwyd gan mai 0.79% oedd cyfartaledd y gyfradd llog a dderbyniwyd ar arian yn ystod y flwyddyn, gan roi cyfanswm llog o £166,303 am y flwyddyn.

Nid yw cynnydd 1% mewn cyfraddau llog yn effeithio'r llog a dderbynnir ar warantau llog sefydlog ond byddai'n lleihau'r gwerth teg, fel y dangosir yn y tablau uchod. Nid yw newidiadau mewn cyfraddau llog yn effeithio y gwerth arian / arian a'u cyffelyb ond byddai'n effeithio'r llog a dderbynnir ar y balansau. Mae newidiadau i werth teg yr asedau ac incwm a dderbynnir o fuddsoddiadau yn cael effaith ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion ond fel y nodir uchod nad yw'n cael effaith sylweddol ar y Gronfa.

Risg arian tramor

Mae risg arian yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau cyfnewid arian tramor. Mae'r Gronfa'n agored i risg arian ar offerynnau ariannol sy'n cael eu cynrychioli mewn unrhyw arian ac eithrio arian swyddogaethol y Gronfa (£DU). Mae'r Gronfa'n dal asedau sy'n cael eu cynrychioli mewn arian ac eithrio £DU.

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae gan y Gronfa ymrwymadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith mewn arian tramor, (£256 miliwn a \$88.6 miliwn). Mae'r ymrwymadau hyn yn cael eu tynnu i lawr ar gais y rheolwr buddsoddi dros nifer o flynyddoedd. Gweler yr ymrwymadau cyfredol sy'n aros yn Nodyn 25. Y risg dan sylw yw y bydd y bunt yn wan o'i chymharu â'r ddoler a'r ewro pan fydd yr ymrwymadau'n cael eu tynnu i lawr ac y bydd yn cryfhau pan fo'r Gronfa wedi'i chyllido'n llawn. Mae'r Gronfa wedi bod yn ariannu'r ymrwymadau ers 2005 felly mae'r ymrwymadau wedi'i gydbwysu dros gyfnod maith o amser.

Mae cyfradd cyfnewid arian y Gronfa'n cael ei gyfrifo ar sail anweddolrwydd yr arian tramor fyddai'n effeithio ar werth y buddsoddiadau ac unrhyw arian fyddai'n cael ei ddal yn yr arian tramor hynny.

Mae'r tabl a ganlyn yn crynhoi pa mor agored yw'r Gronfa i newidiadau mewn arian fel ar 31 Mawrth 2019 ac fel ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol:

Agored i newidiadau mewn arian – math o ased	Fel ar 31 Mawrth 2018 £'000	Fel ar 31 Mawrth 2019 £'000
Ecwiti tramor a byd-eang	958,275	1,119,701
Incwm Sefydlog byd-eang wedi eu pwlio	292,050	285,250
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac isadeiladedd)	104,310	145,613
Eiddo tramor	1,808	1,000
Arian tramor	1,468	0
Cyfanswm yr asedau tramor	1,357,911	1,551,564

Risg arian tramor – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddi data hanesyddol mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi y Gronfa, mae'r anweddolrwydd sy'n gysylltiedig â newidiadau mewn cyfraddau cyfnewid arian tramor wedi cael eu cyfrifo wrth ddefnyddio anweddolrwydd hanesyddol yr arian tramor a'r symiau cymharol ym muddsoddiadau'r Gronfa.

Ystyrir bod newid o 10% yn yr arian tramor yn rhesymol yn seiliedig ar ddadansoddiad ymgynghorwyr buddsoddi analytig y Gronfa o newidiadau hanesyddol hirdymor yn y cyfraddau cyfnewid ar ddiwedd y mis dros gyfnod treigl o 36 mis hyd at 31 Mawrth 2019. Y canran cyfatebol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu ar 31 Mawrth 2018 oedd 10%. Mae'r dadansoddiad yn tybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau llog, yn parhau'n gyson.

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r tablau isod yn dangos dadansoddiad o ddatguddiad y Gronfa at arian tramor unigol fel ar 31 Mawrth 2019 ac ar ddiwedd y flwyddyn ariannol cynt:

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2019 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd £'000	Gwerth ar leihad £'000
Ecwiti tramor a byd-eang	1,119,701	1,231,671	1,007,731
Incwm Sefydlog byd-eang wedi eu pwlio	285,250	313,776	256,726
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac is adeiladwaith)	145,613	160,174	131,052
Eiddo tramor	1,000	1,100	900
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	1,551,564	1,706,721	1,396,409

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2018 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd £'000	Gwerth ar leihad £'000
Ecwiti tramor a byd-eang	958,275	1,054,103	862,448
Incwm Sefydlog byd-eang wedi eu pwlio	292,050	321,255	262,845
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac is adeiladwaith)	104,310	114,741	93,879
Eiddo tramor	1,808	1,989	1,628
Arian tramor	1,468	0	0
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	1,357,911	1,492,088	1,220,800

b) Risg credyd

Mae risg credyd yn cynrychioli'r risg y bydd gwrth barti i drafodion neu offeryn ariannol yn methu â gwireddu goblygiad ac yn creu colled ariannol i'r Gronfa o ganlyniad i hynny. Yn gyffredinol, mae gwerth buddsoddiadau ar y farchnad yn adlewyrchu asesiad o gredyd wrth eu prisio ac felly darperir ar gyfer y risg o golled yng ngwerth cario asedau ariannol ag ymrwymadau'r Gronfa.

Yn ei hanfod, mae portffolio buddsoddi cyfan y Gronfa'n agored i beth risg credyd. Fodd bynnag, mae dewis gwrth bartion, broceriaid a sefydliadau ariannol o ansawdd uchel yn isafu'r risg credyd a allai godi yn sgil methiant i setlo trafodion yn brydlon.

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler isod meincnod ar gyfer y canran o'r cronfeydd a ddelir gan y rheolwyr buddsoddi:

O 17 Ionawr 2019

Rheolwr Buddsoddi	Canran o'r Portffolio
BlackRock	29.5%
Fidelity	10.0%
Partneriaeth Pensiwn Cymru	28.0%
Insight	15.0%
Eiddo (UBS, Threadneedle, Lothbury, BlackRock)	10.0%
Partners Group	7.5%

Hyd at 16 Ionawr 2019

Rheolwr Buddsoddi	Canran o'r Portffolio
BlackRock	29.5%
Fidelity	19.0%
Veritas	19.0%
Insight	15.0%
Eiddo (UBS, Threadneedle, Lothbury, BlackRock)	10.0%
Partners Group	7.5%

Mae'r holl fuddsoddiadau a ddelir gan reolwyr buddsoddi'n cael eu dal yn enw'r Gronfa Bensiwn felly, os yw'r rheolwr buddsoddi'n methu, nid yw buddsoddiadau'r Gronfa yn cael eu cyfrif yn rhan o'i asedau.

Cynrychiolir risg credyd contract gan y taliad net neu'r enillion sy'n aros. Mae'r risg weddilliol yn fân yn sgil yr amrywiol bolisiau yswiriant a ddelir i ymdrin â gwrth bartïon sy'n diffygdlu.

Er mwyn uchafu'r dychweliadau o Fuddsoddiadau Tymor Byr ac Adnau Arian, mae'r Cyngor yn buddsoddi unrhyw arian gwarged dros dro yn ei gyfrifon banc gydag unrhyw arian gwarged dros ben yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn. Telir rhaniad priodol o'r llog a enillir i'r Gronfa Bensiwn a rhennir unrhyw golledion wrth fuddsoddi ar sail yr un gyfran. Oherwydd natur y trefniadau banc nid yw unrhyw arian gwarged yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn yn cael ei drosglwyddo i gyfrifon banc y Cyngor. Am fod y buddsoddiadau tymor byr yn cael eu gwneud mewn enw Cyngor Gwynedd maent yn dangos yn llawn ar fantolen y Cyngor. Efen y Gronfa Bensiwn o'r buddsoddiadau tymor byr a'r adnau arian ar 31 Mawrth 2019 oedd £22.6m (£37.0m ar 31 Mawrth 2018).

Ni adneuir arian mewn banciau a sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn cael eu graddio o ran statws credyd yn annibynnol, a'u bod yn bodloni meini prawf credyd y Cyngor. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi gosod cyfyngiadau ar y ganran uchaf o adneuo y gellir eu gwneud mewn unrhyw ddsbarth o sefydliad ariannol penodol. Hefyd, mae'r Cyngor yn buddsoddi canran a gytunwyd o gronfeydd yn y marchnadoedd arian er mwyn cael buddsoddiadau amrywiol. Mae'r cronfeydd marchnad arian a ddewiswyd oll wedi derbyn statws credyd AAA gan asiantaeth statws credyd blaenllaw. Cred y Cyngor ei fod wedi rheoli pa mor agored ydyw i risg credyd a dim ond un profiad o ddiffygdlu neu adneuo nad oes modd eu hadennill sydd ganddo, sef pan roddwyd Banc Heritable yn nwylo'r gweinyddwyr yn 2008. Gweler manylion llawn yn Nodyn 27.

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Nid yw cyflogwyr y Gronfa'n cael eu hasesu ar hyn o bryd ar gyfer eu statws credyd neu ar gyfer y cyfyngiadau credyd unigol sydd wedi'u gosod. Mae risg yn bodoli na ellir casglu cyfraniadau gan gyflogwyr ble nad oes ganddynt unrhyw aelodau sy'n cyfrannu (e.e. y risg sy'n gysylltiedig â chyflogwyr gyda nifer fechan o aelodau sy'n dewis peidio â chyfrannu), felly mae'r Awdurdod Gweinyddu'n monitro newidiadau mewn aelodaeth bob blwyddyn.

Bydd angen i gyflogwyr newydd sy'n dod yn rhan o'r Gronfa gytuno i ddarparu bond neu gael gwarant i leihau'r risg o golledion ariannol i'r Gronfa yn y dyfodol pe na fyddai'r cyflogwr dan sylw'n medru bodloni ei hymrwymiaid pensiwn pe byddai'n ymadael â'r Gronfa. Fel y dangosir yn Nodyn 26 mae dau gyflogwr wedi darparu bondiau. Bydd unrhyw ymrwymiaid eraill ar y Gronfa yn y dyfodol o ganlyniad i gyflogwr yn ymadael yn cael eu cario gan y Gronfa a'u rhannu dros yr holl gyflogwyr. Gwneir hyn i sicrhau bod y cyfnodau a'r symiau adfer actiwaraid yn cael eu cadw ar lefel y gall cyflogwyr llai ymdopi â hi.

Mae'r risg wedi cynyddu yn sgil dyfarniad cyfreithiol diweddar, fydd o bosib yn pennu na ellir codi cyfraniadau ar gyflogwyr nad oes ganddynt aelodau sy'n cyfrannu dan Reoliadau Gweinyddu'r CPLIL. Fodd bynnag, nid yw'r dyfarniad hwn yn effeithio ar allu'r Gronfa i gasglu cyfraniadau yn dilyn prisiad ymadael dan Reoliad 38(2). Gellir rhoi cyfarwyddyd i'r Actiwari ystyried adolygu'r cyfraddau a'r dystysgrif Addasiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwr dan Reoliad 38 Rheoliadau CPLIL (Gweinyddu) 2008, rhwng y prisiad a gynhelir teirblynyddol.

c) Risg hylifedd

Mae'r risg hylifedd yn cynrychioli'r risg na fydd modd i'r Gronfa fodloni ei oblygiadau ariannol wrth iddynt ddod yn ddyledus. Felly, mae'r Cyngor yn cymryd camau i sicrhau bod gan y Gronfa Bensiwn ddigon o adnoddau arian parod i fodloni ei hymrwymiaid i dalu pensiynwyr ac i fodloni ymrwymiaid buddsoddi.

Mae gan yr Awdurdod Gweinyddol system llif arian sy'n ceisio sicrhau bod arian parod ar gael pe bai ei angen. Yn ogystal, mae'r cyfraniadau cyfredol a dderbynnir gan gyflogwyr ac aelodau yn cyfrannu'n llawer mwy na'r hyn a delir allan mewn buddion. Buddsoddir yr arian parod dros ben ac ni ellir ei dalu'n ôl i gyflogwyr. Mae Actiwari'r Gronfa yn sefydlu'r cyfraniadau y dylid eu talu fel y gellir bodloni holl rwymedigaethau'r dyfodol.

Nid oes unrhyw gyfyngiad ar y swm y gall cyfrif banc y Gronfa Bensiwn ei ddal. Dylai'r symiau a ddelir yn y cyfrif hwn fodloni anghenion hylifedd arferol y Gronfa. Mae unrhyw arian dros ben dros dro yn cael ei fuddsoddi gan yr Awdurdod Gweinyddol yn unol â'r Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys er mwyn darparu incwm ychwanegol i'r Gronfa Bensiwn. Buddsoddir arian parod dros ben yn unol â'r Datganiad Egwyddorion Buddsoddi.

Yn ogystal, mae gan y Gronfa fynediad at gyfleuster gorddrafft trwy drefniadau cyfrifon banc grŵp yr Awdurdod Gweinyddol. Dim ond i fodloni gwahaniaethau amseru tymor byr ar daliadau pensiwn y defnyddir y cyfleuster hwn. Gan mai benthyciadau byrdymor eu natur fyddai'r rhain, ystyrir bod pa mor agored i risg credyd yw'r Gronfa yn hyn o beth yn ddibwys.

NODYN 18 – NATUR A GRADDAFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r Gronfa'n diffinio asedau hylifol fel asedau y gellir eu trosglwyddo'n arian parod o fewn tri mis. Asedau anhylif yw'r asedau fydd yn cymryd cyfnod hwy na thri mis i'w trosglwyddo'n arian parod. Ar 31 Mawrth 2019, roedd gwerth yr asedau anhylif yn £256m, sy'n cynrychioli 12.3% o gyfanswm asedau'r Gronfa (31 Mawrth 2018: £202m, a oedd yn cynrychioli 10.5% o gyfanswm asedau'r Gronfa).

Mae rheolwyr yn paratoi rhagolygon llif arian cyfnodol er mwyn deall a rheoli amseriad llif arian y Gronfa. Mae lefel strategol briodol y balans arian parod i'w ddal yn ffurfio rhan o strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

Mae'r holl rwymedigaethau ariannol ar 31 Mawrth 2019 yn ddyledus o fewn blwyddyn, yn yr un modd ag ar 31 Mawrth 2018.

Risg ail ariannu

Y risg allweddol yw y bydd y Cyngor wedi'i rwymo i ailgyflenwi cyfran sylweddol o offerynnau ariannol ei Gronfa Bensiwn pan fo cyfraddau llog yn anffafriol. Nid oes gan y Gronfa unrhyw offerynnau ariannol sydd â risg ail ariannu'n rhan o'i strategaethau rheoli trysorlys a buddsoddi.

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO

Yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddu) 2008, mae actiwari'r Gronfa yn ymgymryd â phrisiad teirblynyddol er mwyn sefydlu'r gyfradd cyfraniadau i gyflogwyr ar gyfer y tair blynedd i ddod. Cynhaliwyd y prisiad diwethaf fel ar 31 Mawrth 2016.

Disgrifiad o'r Polisi Cyllido

Amlinellir y polisi cyllido yn Natganiad Strategaeth Cyllido, yr Awdurdod Gweinyddu, gafodd ei adolygu fel rhan o Brisiad 2016.

Mae elfennau allweddol y polisi cyllido fel a ganlyn:

- sicrhau hydaledd hirdymor y Gronfa dros y tymor hir. Bydd hyn yn sicrhau bod digon o arian ar gael i gwrdd a buddion holl aelodau/dibynyddion wrth iddynt ddod yn daladwy.
- sicrhau bod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn weddol sefydlog os yw'n rhesymol i wneud hynny.
- lleihau'r cyfraniadau ariannol tymor hir mae'r cyflogwyr yn talu i'r Cynllun drwy adnabod y cysylltiad rhwng asedau a rhwymedigaethau a mabwysiadu strategaeth fuddsoddi sy'n cydbwysu risg ac elw.
- i adlewyrchu nodweddion gwahanol y gwahanol gyflogwyr i bennu cyfraddau cyfraniadau drwy gael strategaeth gyllido clir a thryloyw sy'n dangos sut y gall pob cyflogwr gyfarfod a'u rhwymedigaethau dros y blynyddoedd i ddod.
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg i gyflogwyr eraill ac yn benodol i'r rhai sy'n talu'r Dreth Cyngor yn sgil cyflogwyr yn diffyg dalu ei rwymedigaethau pensiwn.

Amlinella'r Datganiad Strategaeth Cyllido sut mae'r Awdurdod Gweinyddu yn ceisio cydbwysu'r nodau croestynnol o ddiogelu hydaledd y Gronfa a chadw cyfraniadau cyflogwyr yn sefydlog.

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

O ran cyflogwyr oedd â chyfamod digon cryf yn ôl yr Awdurdod Gweinyddu, mae cyfraniadau wedi cael eu sefydlogi yn is na'r gyfradd ddamcaniaethol sydd ei hangen i sicrhau bod eu cyfran nhw o'r Gronfa yn dychwelyd i gael ei ariannu'n llawn dros 20 mlynedd os yw'r rhagdybiaethau prisio yn cael eu cadarnhau. Defnyddiwyd dull modelu ymrwymadau asedau sy'n dangos os caiff y cyfraddau cyfrannu hyn eu talu a bod newidiadau cyfraniadau yn y dyfodol yn cael eu cyfyngu fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido, fod yna siawns gwell na 66% o hyd y bydd y Gronfa yn dychwelyd i ariannu'n llawn dros y 20 mlynedd.

Sefyllfa Gyllido ar adeg y Prisiad Cyllido Ffurfiol Diwethaf

Cynhaliwyd y prisiad actwaraidd mwyaf diweddar dan Reoliad 62 Rheoliadau (Gweinyddol) Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ar 31 Mawrth 2016. Datgelodd y prisiad hwn fod asedau'r Gronfa, oedd wedi'u prisio'n £1,525 miliwn ar 31 Mawrth 2016, yn ddigon i dalu 91% o'r ymrwymadau (h.y. gwerth cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo) oedd wedi'u cronni hyd at y dyddiad hwnnw. O ganlyniad, y diffyg ym mhrisiad 2016 oedd £145 miliwn.

Gosodwyd allan cyfraniad pob cyflogwr yn y prisiad, gyda'r nod o gyflawni cyllido llawn o fewn gorwel amser a thebygolrwydd a fesurwyd yn unol â'r Datganiad Strategaeth Cyllido. Cafodd cyfraniadau cyflogwyr unigol am y cyfnod 1 Ebrill 2017 i 31 Mawrth 2020 eu pennu yn unol â pholisi cyllido'r Gronfa fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido.

Prif Rhagdybiaethau Actwaraidd a'r Dull a ddefnyddiwyd i Brisio'r Ymrwymadau

Disgrifir y manylion llawn am y dulliau a'r rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad prisio dyddiedig 31 Mawrth 2017.

Dull

Aseswyd yr ymrwymadau drwy ddefnyddio dull buddion cronodig sy'n ystyried aelodaeth bensiyndwy hyd at y dyddiad prisio, ac yn ystyried cynnydd disgwylidig mewn cyflog yn y dyfodol, ymddeoliad neu ddyddiad disgwylidig cynharach o adael aelodaeth bensiyndwy.

Rhagdybiaethau

Dilynwyd dull sy'n gysylltiedig â'r farchnad i brisio'r ymrwymadau er mwyn sicrhau cysondeb gyda phrisiad o asedau'r Gronfa o'u gwerth ar y farchnad.

Roedd y rhagdybiaethau ariannol allweddol a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad 2016 fel a ganlyn:

Rhagdybiaethau Ariannol	31 Mawrth 2016
Cyfradd disgownt	3.9%
Cynnydd mewn cyflog	2.1%
Cynnydd mewn pensiwn	2.1%

Y rhagdybiaeth demograffig allweddol oedd yr ystyriaeth a roddwyd i hirhoedledd. Mae'r rhagdybiaethau disgwylidig oes yn seiliedig ar *VitaCurves* y Gronfa gyda gwelliannau yn unol a model CMI 2013, sy'n tybio bod y gyfradd bresennol o welliannau wedi cyrraedd y brig a bydd yn cydgyfeirio at gyfradd hirdymor o 1.25% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae'r disgwylidig oes gyfartalog yn y dyfodol i oed 65 fel a ganlyn:

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

Rhadgybiaethau marwolaeth yn 65 mlwydd oed	Gwryw	Benyw
	Blynyddoedd	Blynyddoedd
Pensiynwyr cyfredol	22.0	24.2
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhrisiad 2016)	24.0	26.4

Mae copiau o adroddiad Prisiad 2016 a'r Datganiad Strategaeth Cyllido ar gael ar wefan y Gronfa Bensiwn www.cronfabensiwnwynedd.org.uk

Profiad yn ystod y Cyfnod ers 31 Mawrth 2016

Ers y prisiant ffurfiol diwethaf, mae'r gwir ddychweliadau ar fondiau wedi disgyn gan gynyddu gwerth y rhwymedigaethau ond mae dychweliadau asedau wedi bod yn gryf dros y 3 blynedd. Mae'r ddau ddigwyddiad yn fras wedi effeithio'n debyg ar y sefyllfa cyllido.

Cynhelir y prisiad actiwaraidd nesaf fel ar 31 Mawrth 2019. Adolygir y Datganiad Strategaeth Cyllido ar yr un adeg.

NODYN 20 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO

Yn ogystal â'r prisiad cyllido teirblynyddol, mae'r actiwari hefyd yn cynnal prisiad o rwymedigaethau'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar SCC19 bob blwyddyn gan ddefnyddio'r un data sylfaenol â'r prisiad cyllido wedi'i dynnu ymlaen i'r flwyddyn ariannol gyfredol, gan ystyried y newidiadau yn niferoedd yr aelodau a diweddarau rhadgybiaethau ar gyfer y flwyddyn gyfredol. Nid yw'r gwerthusiad yn cael ei ymgymryd yn yr un modd a ddefnyddir ar gyfer gosod cyfraddau cyfrannu i'r Gronfa, ac nid yw cyfrifon y Gronfa yn ystyried rhwymedigaethau talu pensiynau na buddion eraill yn y dyfodol.

Er mwyn asesu gwerth y buddion yn seiliedig ar hyn, mae'r actiwari wedi diweddarau'r rhadgybiaethau actiwaraidd (gweler isod) o'r rhai a ddefnyddir er dibenion cyllido (gweler Nodyn 19) a hefyd mae wedi'u defnyddio i ddarparu'r adroddiadau SCC19 ac SAA102 ar gyfer cyflogwyr unigol yn y Gronfa. Yn ogystal, mae'r actiwari wedi prasio buddion salwch a marwolaeth yn unol â SCC19.

Roedd gwerth cyfredol actiwaraidd y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo ar 31 Mawrth 2018 ac 2019, fel a ganlyn:

Rhadgybiaethau	31 Mawrth 2018	31 Mawrth 2019
	£m	£m
Aelodau Gweithredol	1,378	1,674
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	385	434
Cyfradd ddisgownt	718	722
Cyfanswm	2,481	2,830

Fel y nodir uchod mae'r ymrwymadau uchod wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar SCC19 ac felly maent yn wahanol i ganlyniadau'r prisiad cyllido teirblynyddol a gynhaliwyd yn 2016 (gweler Nodyn 19) gan fod SCC 19 yn nodi cyfradd ddisgownt yn hytrach na chyfradd sy'n adlewyrchu cyfraddau'r farchnad.

NODYN 20 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI’U HADDO (parhad)

Y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Defnyddiwyd y tybiaethau ariannol sydd yn cael eu mabwysiadu ar gyfer adroddiad SCC19 yr Awdurdod Gweinyddol fel y ganlyn:

	31 Mawrth 2018	31 Mawrth 2019
Rhagdybiaeth	%	%
Chwyddiant/cyfradd cynnydd mewn pensiwn	2.4	2.5
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	2.4	2.5
Cyfradd ddisgownt	2.7	2.4

Defnyddiwyd yr un dybiaeth hirhoedledd fel ar gyfer asesu'r sefyllfa cyllido fel y dangosir yn Nodyn 19 uchod.

Mae'r rhagdybiaeth cymudiad yn caniatáu i bensiynwyr y dyfodol ddewis cyfnewid pensiwn am arian parod di-dreth ychwanegol o hyd at 50% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth cyn Ebrill 2008 a 75% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth ar ôl Ebrill 2008.

Mae'r sensitifrwydd ynghylch y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd i fesur rhwymedigaethau wedi'u nodi isod:

Sensitifrwydd i'r Rhagdybiaethau am y flwyddyn sy'n gorffen 31 Mawrth 2019	Amcan % y Cynnydd mewn Rhwymedigaethau	Amcan Swm Ariannol
	%	£m
0.5% y.f. o gynnydd mewn chwyddiant pensiwn	9	245
0.5% y.f. o gynnydd mewn cyflog	2	59
0.5% y.f. o leihad yn y gyfradd ddisgownt	11	325

Y brif ragdybiaeth demograffig yw'r tybiaeth hirhoedledd. At ddibenion sensitifrwydd, amcangyfrifir y byddai cynnydd o flwyddyn yn y disgwyliad oes yn cynyddu y rhwymedigaeth rhwng 3-5%.

NODYN 21 – ASEDAU CYFREDOL

31 Mawrth 2018		31 Mawrth 2019
£'000		£'000
842	Cyfraniadau sy'n ddyledus – gweithwyr	1,227
2,508	Cyfraniadau sy'n ddyledus – cyflogwyr	3,682
2,238	Amrywiol ddyledwyr	1,704
5,588	Cyfanswm dyledwyr	6,613
37,038	Arian	22,613
42,626	Cyfanswm	29,226

NODYN 22 – YMRWYMIADAU CYFREDOL

31 Mawrth 2018 £'000		31 Mawrth 2019 £'000
2,370	Amrywiol gredydwy'r	1,922
1,578	Buddion sy'n daladwy	967
3,948	Cyfanswm	2,889

NODYN 23 – CYFRANIADAU GWIRFODDOL YCHWANEGOL (AVC)

Mae gwerth y cronfeydd ar y farchnad wedi'i nodi isod:

	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2018 £'000	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2019 £'000
Clerical Medical	3,506	3,851
Equitable Life	226	203
Standard Life	70	61
Cyfanswm	3,802	4,115

Talwyd cyfraniadau AVC yn uniongyrchol i'r tri rheolwr fel a ganlyn:

	2017/2018 £'000	2018/2019 £'000
Clerical Medical	591	613
Equitable Life	0	0
Standard Life	13	14
Cyfanswm	604	627

NODYN 24 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Cyngor Gwynedd

Cyngor Gwynedd sy'n gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd. O ganlyniad, mae perthynas gref rhwng y Cyngor a'r Gronfa Bensiwn.

Cafodd y Cyngor gostau o £1,152,315 (£1,056,813 yn 2017/18) mewn perthynas â gweinyddu'r Gronfa ac yn dilyn hynny, cafodd ad-daliad am y costau hyn gan y Gronfa. Yn ogystal, y Cyngor yw un o gyflogwyr mwyaf aelodau'r gronfa bensiwn a cyfrannodd £22.41m tuag at y Gronfa yn 2018/19 (£29.87m yn 2017/18). Ar ddiwedd y flwyddyn £1.921m oedd dyled y Cyngor i'r Gronfa yn bennaf mewn perthynas â chyfraniadau ar gyfer Mawrth 2019 a £1.02m oedd dyled y Gronfa i'r Cyngor yn bennaf mewn perthynas ag ad-daliadau gan y Cyngor.

NODYN 24 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG (parhad)

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd bedwar cyfrif banc a ddelir fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian parod dros ben a ddelir yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi bob dydd. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa dros y flwyddyn. Yn ystod 2018/19, derbyniodd y Gronfa lŵg o £166,303 (£127,666 yn 2017/18) gan Gyngor Gwynedd.

Llywodraethu

Roedd dau aelod o'r Pwyllgor Pensiynau yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2018/19 (yr aelodau pwyllgor J.B. Hughes a P. Jenkins). Yn ogystal, roedd aelodau'r pwyllgor S. W. Churchman, D. Cowans, S. Glyn, J. B. Hughes, A.W.Jones, P. Read a R.W. Williams yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Roedd dau aelod o'r Bwrdd Pensiwn yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2018/19 (yr aelodau bwrdd H. E. Jones a S.Warnes). Yn ogystal, roedd aelodau Bwrdd A.W. Deakin, A.L Lloyd Evans, O. Richards and H. Trainor yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Staff Rheoli Allweddol

Mae Cod Ymarfer CIPFA ar Gyfrifon Awdurdodau Lleol yn eithrio awdurdodau lleol rhag gofynion datgelu staff rheoli allweddol SCC24, ar y sail bod y gofynion datgelu ar gyfer tal swyddogion a lwfansau aelodau yn y Cod yn bodloni gofynion datgelu staff rheoli allweddol SCC24. Mae hyn hefyd yn berthnasol i gyfrifon Gronfa Bensiwn Gwynedd.

Gweler y dadleniadau gofynnol yng nghyfrifon Cyngor Gwynedd.

NODYN 25 – YMRWYMIADAU DAN GONTRACTAU BUDDSODDI

Roedd yr ymrwymadau (buddsoddiadau) cyfalaf sy'n aros ar 31 Mawrth fel a ganlyn:

	Cyfanswm ymrwymadau	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2018	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2019
	€'000	€'000	€'000
P.G. Direct 2006	20,000	776	776
P.G. Global Value 2006	50,000	3,477	3,477
P.G. Secondary 2008	15,000	1,960	1,960
P.G. Global Value 2011	15,000	2,712	2,096
P.G. Global Infrastructure 2012	40,000	12,133	8,147
P.G. Direct 2012	12,000	1,181	1,181
P.G. Global Value 2014	12,000	4,109	2,302
P.G Direct 2016	50,000	29,374	10,348
P.G.Global Value 2017	42,000	0	33,677
Cyfanswm Ewro	256,000	55,722	63,964
	\$'000	\$'000	\$'000
P.G. Emerging Markets 2011	7,000	1,225	1,082
P.G Secondary 2015	38,000	29,150	24,692
P.G Direct Infrastructure 2015	43,600	30,896	23,798
Cyfanswm Doleri	88,600	61,271	49,572

NODYN 25 – YMRWYMIADAU DAN GONTRACTAU BUDDSODDI (parhad)

Mae 'PG' uchod yn cyfeirio at y Partners Group, mae'r rheolwr buddsoddi yn buddsoddi mewn meysydd 'amgen' (ecwiti preifat ac is adeiladwaith) ar ran y Gronfa.

Mae'r ymrwymadau hyn yn ymwneud â thaliadau galw sy'n aros ar gronfeydd partneriaethau cyfyngedig heb eu dyfynnu a ddeler yn rhan ecwiti preifat y portffolio. Mae'r symiau a 'elwir' gan y cronfeydd hyn yn afreolaidd o ran eu maint a'u hamseriad nifer o flynyddoedd o ddyddiad yr ymrwymiad gwreiddiol.

NODYN 26 - ASEDAU DIBYNNOL

Mae dau o gyflogwyr sy'n gyrrff a ganiateir yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd yn dal bondiau yswiriant i'w diogelu yn erbyn y posibilrwydd o fethu â bodloni eu goblygiadau pensiwn. Llunnir y bondiau hyn o blaid y gronfa pensiwn ac ni wneir taliad ohonynt oni bai bod y cyflogwr yn diffygdalu.

NODYN 27 - YMRWYMIADAU DIBYNNOL

Ni nodwyd unrhyw ymrwymadau dibynnol yn unol â'r eglurhad canlynol.

Achos McCloud

Pan gafodd strwythur budd-dal y CPLIL ei ddiwygio yn 2014, defnyddiwyd gwarchodaeth trosiannol i rai aelodau hŷn oedd yn agos at yr oedran ymddeol arferol. Mae'r manteision a gronnwyd gan yr aelodau hyn o 1 Ebrill 2014 yn amodol ar 'gynhالياeth' sy'n golygu na allant fod yn is na'r hyn y byddent wedi'i dderbyn o dan y strwythur budd-daliadau blaenorol. Mae'r cynhالياeth yn sicrhau nad yw'r aelodau hyn yn colli allan o gyflwyno'r cynllun newydd, trwy roi iddynt y manteision gorau o'r hen gynlluniau a'r cynlluniau newydd.

Ym mis Rhagfyr 2018 cadarnhaodd y Llys Apêl ddyfarniad ("McCloud / Sargeant") bod gwarchodaeth trosiannol tebyg oedd yn diogelu barnwyr hŷn a diffoddwyr tân o'r newidiadau yng nghynlluniau pensiwn y sector cyhoeddus yn 2015, yn anghyfreithlon ar sail gwahaniaethu ar sail oedran. Gofynnodd Llywodraeth y DU am ganiatâd i apelio i'r Goruchaf Lys ond gwrthodwyd yr apêl ar 27 Mehefin 2019. Disgwylir i oblygiadau penderfyniad y Goruchaf Lys fod yn berthnasol i'r CPLIL (a chynlluniau gwasanaeth cyhoeddus eraill) hefyd.

O ganlyniad, efallai y bydd angen gwella buddion a gronnwyd o 2014 fel bod yr holl aelodau, waeth beth fo'u hoedran, yn elwa o'r gynhالياeth. Fel arall, gellir adfer mewn ffordd wahanol, er enghraifft trwy dalu iawndal. Yn y naill achos neu'r llall, y disgwyliad clir yw y bydd llawer mwy o aelodau yn gweld budd uwch yn hytrach na dim ond y rhai sy'n destun i'r gwarchodaeth ar hyn o bryd. Yn y sefyllfa yma, mae'n debyg y byddai cynnydd ôl-weithredol i fudd-daliadau aelodau, a fyddai yn ei dro yn arwain at gost gwasanaeth y gorffennol i gyflogwyr y Gronfa pan fydd y canlyniad yn hysbys.

Mae mesur yr effaith yma yn anodd iawn oherwydd bydd yn dibynnu ar yr iawndal a ddyfarnwyd, codiadau cyflog aelodau yn y dyfodol, hyd gwasanaeth ac oedran ymddeol, ac a yw aelodau (a pryd maent) yn tynnu'n ôl o wasanaeth gweithredol. Gall codiadau cyflog yn arbennig, amrywio yn sylweddol o flwyddyn i flwyddyn ac o aelod i aelod yn dibynnu ar ffactorau fel cyfyngiadau ar y gyllideb, perfformiad swydd a dilyniant gyrfa.

Mae Adran Actiwari'r Llywodraeth (GAD) wedi amcangyfrif mai'r effaith ar y CPLIL yn gyffredinol fyddai cynyddu rhwymedigaethau aelodau gweithredol o 3.2%, yn seiliedig ar set benodol o dybiaethau actiwaraid. Y rhagdybiaeth cynnydd cyflog a ddefnyddiwyd gan GAD ar gyfer ei amcangyfrif oedd CPI + 1.5% y flwyddyn. Rhoddir disgrifiad llawn o'r data, y fethodoleg a'r rhagdybiaethau sy'n sail i'r amcangyfrifon hyn ym mhapur GAD, dyddiedig 10 Mehefin 2019.

Ym mhrisiad 2016, pennwyd y dybiaeth cynnydd cyflog tymor hir a fabwysiadwyd gan Gronfa Bensiwn Gwynedd yn gyfartal i CPI. Mae hyn yn golygu y tybir bod buddion cyflog terfynol a CARE yn ailbrasio yn unol â CPI. Mae hyn yn ei dro, oherwydd y gyfradd cronni mwy hael a gymhwysir i fudd-daliadau CARE, yn golygu na fyddai'r sail sylfaenol yn effeithio ar unrhyw aelodau, gan na fyddai buddion cyflog terfynol sy'n cynyddu yn unol â CPI yn fwy na gwerth buddion CARE sy'n cronni dros yr un cyfnod. Felly, at ddibenion adroddiad cyfrifo pensiwn 2018/19, nid oes unrhyw ymrwymadau atebolrwydd ychwanegol i'w gydnabod ac ni fyddai achos McCloud yn cael unrhyw effaith ar yr ymrwymadau a nodwyd.

Lleiafswm Cyfartal Pensiwn Gwarantedig

Cronnwyd isafswm pensiwn gwarantedig (GMP) yn y CPLIL o 6 Ebrill 1978 i 5 Ebrill 1997. Yn fras, mae'r GMP yn cynrychioli'r pensiwn lleiaf y mae'n rhaid i gynllun pensiwn galwedigaethol ei roi i aelod o'r cynllun yn lle Cynllun Pensiwn y Wladwriaeth ar Sail Enillion (SERPS).

Mae GMP yn eu hanfod yn anghyfartal oherwydd nifer o ffactorau, gan gynnwys yr oedrannau ymdeol gwahanol i ddynion (65 oed) a menywod (60 oed) a merched GMP benywaidd yn cronni ar gyfradd uwch. Er y gall hyn arwain at wahaniaethau mewn Gwerthoedd GMP, yr hyn a ystyriwyd yn fwy pwysig yw cyfanswm y mae'r aelodau'n ei dderbyn o'r CPLIL a'r wladwriaeth ac a yw hynny'n arwain at anghydraddoldeb. Yn y gorffennol, roedd y cyfrifoldeb dros dalu codiadau pensiwn blynyddol wedi'i rannu rhwng y gronfa CPLIL a'r wladwriaeth. Fodd bynnag, o ganlyniad i gyflwyno Pensiwn Gwladwriaeth Sengl newydd ym mis Ebrill 2016 daeth ansicrwydd ynghylch mynegu parhaus y swm GMP. Arweiniodd hyn at y Llywodraeth yn cyhoeddi ateb dros dro ar gyfer aelodau sy'n cyrraedd Oedran Pensiwn y Wladwriaeth rhwng 6 Ebrill 2016 a 5 Rhagfyr 2018, a gafodd ei ymestyn yn ddiweddarach i o leiaf 5 Ebrill 2021, sy'n golygu bod y gronfa CPLIL yn talu am bopeth h.y. pensiwn cychwynnol a phob cynnydd.

Mae Hymans Robertson, Actiwari'r Gronfa, wedi dweud, o ystyried bod yr ateb dros dro wedi ei ymestyn i 5 Ebrill 2021, eu bod yn bwriadu dilyn datrysiad tymor hir (h.y. ôl 2021) y Llywodraeth o drosi GMP i gynllun pensiwn ym mhrisiadau 31 Mawrth 2019. Bydd hyn yn arwain at gynydd mewn ymrwymadau o ganlyniad i'r cynllun yn talu codiadau GMP llawn i bob aelod sydd â g oedran pensiwn y wladwriaeth ar ôl 2016. Maent yn amcangyfrif bod effaith trosi GMP i gynllun pensiwn yn debygol o fod yn anfaterol i'r cyfrifon.

NODYN 28 - COLLEDION YN SGIL AMHARIADAU

a) Amhariadau am ddyledion drwg ac amheus

Fel y esbonnir yn Nodyn 5 nid oes unrhyw amhariad wedi ei gwneud ar gyfer dyledion drwg ac amheus.

b) Amhariad yr adneuo ym Manc Gwlad yr Iâ

Yn ystod 2008/09, roedd y Cyngor wedi adneuo £4m gyda Heritable Bank, banc wedi'i gofrestru yn y DU dan Gyfraith yr Alban. Roedd £565,200 o'r buddsoddiad hwnnw'n perthyn i'r Gronfa Bensiwn. Rhoddwyd y cwmni yn nwylo'r gweinyddwyr ar 7 Hydref 2008. Derbyniodd y Cyngor ddychweliad o £3,938,407, sef 98% gan y gweinyddwyr hyd at 31 Mawrth 2019.

NODYN 29 – CYHOEDDIADAU’R GRONFA BENSIWN

Gellir cael copïau o’r datganiadau canlynol ar safle we’r Gronfa Bensiwn www.cronfabensiwngwynedd.org.uk ar y dudalen buddsoddiadau:

Datganiad Strategaeth Buddsoddi

Datganiad Strategaeth Gyllido

Datganiad Polisi Llywodraethu a’r Datganiad Cydymffurfriad a’r Drefn Llywodraethu

Datganiad Polisi Cyfathrebu

Hefyd gellir cael copïau drwy gysylltu â Mrs Caroline Roberts ar 01286 679128.